

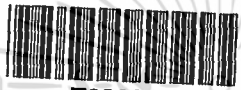

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

วีดิทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

Video Tape for Exlteution and Imferemation :New Theory

T096076

โดย

นายคเชนทร์ วรวิฤทธิ
นางสาวฮาฟิซา เมาะมิง

รฟพ.
๑๑๑๖
๘๕๔๕

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 36076
วันเดือนปี - 2 JUN 2009

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. 2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

วิธีทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

Video Tape for Exltuation and Imferemation :New Theory

โดย

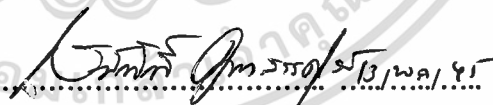
นายคเชนทร์ วรวิสุทธิ
นางสาวฮาพิษา เมะมิง

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

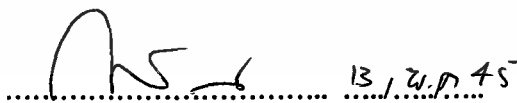
เมื่อวันที่ 13 เดือนพฤษภาคม พ.ศ 2545

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

(ดร. สมศักดิ์ กุหาสวรรค์เวช)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์ถนอลนวล สิทะกุล)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์สุมาภรณ์ จันทร์ศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : วิดีทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่
Video tape for Exltetution and Imferemation :New Theory
โดย : นายคเชนทร์ วริฤทธิ
: นางสาวฮาพิชา เมะมิง
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)
สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร
ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(ดร. สมศักดิ์ กุหาสวรรค์เวช)

..... 17 / พ.ค. / ๕5

จากการศึกษาปัญหาพิเศษ เรื่องการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตวีดิทัศน์ไปใช้ในการส่งเสริมและเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจได้นำความรู้ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตน โดยมีการศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ นำข้อมูลที่ได้มาเขียนบทวีดิทัศน์ ทำการรวบรวมภาพและตัดต่อผลิตวีดิทัศน์ และนำวีดิทัศน์ที่สมบูรณ์ไปใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อจำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพทางด้านกายภาพและการนำไปใช้ และนำไปทดลองกับกลุ่มเกษตรกร จำนวน 10 คน โดยการวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา การวัดความพึงพอใจและการนำความรู้ไปปรับใช้

ผลการประเมินคุณภาพของวีดิทัศน์จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า คุณภาพของวีดิทัศน์อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.75 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า รูปแบบการนำเสนอใน การจัดลำดับเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง การตัดต่อลำดับภาพและลักษณะพิเศษ กราฟฟิก/ตัวอักษร เสียงบรรยาย เวลาในการนำเสนอ อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.66 - 4.33 ส่วนความชัดเจนของภาพ และดนตรีประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00 - 3.33 ส่วนความเหมาะสมของวีดิทัศน์ที่จะนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.06 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอเหมาะสมกระชับ เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม รูปภาพ/กราฟฟิก/ตัวอักษรเหมาะสม และความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.33 - 3.66 ส่วนผลการประเมินการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรกรที่ตอบแบบทดสอบพบว่า ระดับคะแนนจากการตอบแบบทดสอบก่อนชมวีดิทัศน์ (Pre - test)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรได้คะแนนเฉลี่ยรวม 44.66 ซึ่งได้คะแนนไม่เกิน ร้อยละ 60 ถือว่ายังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่ดีพอ หลังจากให้ชมวิดิทัศน์ให้ทำแบบทดสอบหลังชมวิดิทัศน์ (Post - test) อีกครั้ง เกษตรทั้งหมดสามารถทำคะแนนเพิ่มขึ้นทุกคนโดยมีผลคะแนนเฉลี่ยรวมได้ ร้อยละ 85.33 มีผลต่างของคะแนนที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยรวมแล้วร้อยละ 40.6 และเกษตรกรทุกคนก็สามารถทำคะแนนได้เกินร้อยละ 60 ถือว่ายกระดับความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น ส่วนผลความพึงพอใจในการชมวิดิทัศน์ของเกษตรกรอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.80 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า เนื้อหามีความน่าสนใจ รูปแบบการนำเสนอ ภาพสื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน เสียงบรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย ตัวอย่างที่นำเสนอสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.60 – 4.50 ส่วนในด้าน ทัศนคติความชัดเจนของภาพ คนตรีประกอบเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจระดับปานกลาง ได้คะแนนระหว่าง 3.10 - 3.40 หลังจากให้กลุ่มตัวอย่างชมวิดิทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ได้หนึ่งอาทิตย์แล้ว ก็มีการติดตามผลการนำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ประโยชน์ พบว่าเกษตรกรมีความสนใจและคิดว่าทฤษฎีใหม่มีประโยชน์และสามารถแก้ปัญหาของเกษตรกรได้ร้อยละ 70,80 ตามลำดับ และเกษตรกรร้อยละ 20 คิดว่าจะสามารถนำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ได้ ส่วนร้อยละ 60 คิดว่าจะนำไปใช้ได้บางส่วน แต่เกษตรกรทุกคิดว่พื้นที่ของตนสามารถปรับมาทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ และเกษตรกรทุกคนมีความเห็นว่าวิดิทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มีประโยชน์กับตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

จากการศึกษาปัญหาพิเศษ เรื่องการผลิตวิดิทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่องเกษตร
ทฤษฎีใหม่ ครั้งนี้ถูกล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ สมศักดิ์ ภูหาสวรรค์เวช
ประธานกรรมการปัญหาพิเศษและอาจารย์ถนอมนวล สีหะกุลัง กรรมการปัญหาพิเศษที่ได้ให้คำ
แนะนำและตรวจสอบแก้ไขของผิดพลาด และขอขอบคุณ อาจารย์สุพุมารณ์ ชันศรี อาจารย์
พีรชัย กุลชัยและคุณวัชรินทร์ คงพิบูลย์ ที่เป็นผู้ประเมินสื่อวิดิทัศน์ในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความช่วย
เหลือในการถ่ายทำและเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่มีส่วนในการร่วมมือในการชมวิดิทัศน์และ
ตอบแบบสอบถาม ทำให้ปัญหาพิเศษในครั้งนี้ให้เสร็จถูกล่วงไปด้วยดี

นายคเชนทร์ วริฤทธิ
นางสาวยาพิชา เมะมิ่ง
พฤษภาคม 2543

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ตรวจสอบเอกสาร	5
การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์เพื่อการส่งเสริม	5
การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่	19
การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์	33
การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยเกษตรทฤษฎีใหม่	36
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	37
การกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
วิธีดำเนินการวิจัย	37
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล	40
สูตรสถิติและการแปลความหมาย	41
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	42
เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์	42
งบประมาณที่ใช้	42
บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิจารณ์ผลการศึกษา	43
การประเมินคุณภาพของวีดิทัศน์	43
การนำวีดิทัศน์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง	45
วิจารณ์ผลการวิจัย	50
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	51
ผลจากการประเมินคุณภาพวีดิทัศน์	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตวิดีโอทัศน์	52
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	52
เอกสารอ้างอิง	53
ภาคผนวก ก	58
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ทำการประเมินคุณภาพวิดีโอทัศน์	59
รายชื่อเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง	60
ภาคผนวก ข	61
แบบประเมินวิดีโอทัศน์	62
แบบทดสอบก่อนชมวิดีโอทัศน์	65
แบบทดสอบหลังชมวิดีโอทัศน์	68
แบบประเมินวัดความพึงพอใจในการชมวิดีโอทัศน์	71
แบบสอบถาม	72
ภาคผนวก ค	74
บทวิดีโอทัศน์	75
ภาคผนวก ง	81
ผลการประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ	82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญัตินำ

ตารางที่	หน้า
1 การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของสื่อประเภทต่าง ๆ	7
2 ความสามารถของสื่อชนิดต่าง ๆ	8
3 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	42
4 ผลการประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ	43
5 ผลการประเมินความเหมาะสมของสื่อ	44
6 แสดงระดับคะแนนการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหา	46
7 แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยการวัดความพึงพอใจ	47
8 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร	48
9 การทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกร	48
10 ผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ทั้งหมดวิเศษ	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีประชากรประมาณร้อยละ 60 ประกอบอาชีพทางการเกษตร และพื้นที่ทำการเกษตรร้อยละ 70 อยู่นอกเขตชลประทานทำให้การเกษตรในส่วนนี้ต้องอาศัยน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติอันได้แก่ น้ำฝนและแม่น้ำลำคลองต่างๆเพียงอย่างเดียว แต่ในสภาวะปัจจุบันมีความแปรปรวนของสภาพลม ฟ้า อากาศมาก ทำให้ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลเกิดสภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร อีกทั้งเกษตรกรยังขาดการวางแผนและการจัดการน้ำที่ดีทำให้ไม่มีน้ำสำหรับทำการเกษตรตลอดทั้งปี ซึ่งเป็นปัญหาต่อการทำการเกษตรของเกษตรกรในการปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นการในด้านให้น้ำแก่พืช สัตว์ หรือในด้านอื่นๆ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อการผลิตผลผลิตทางการเกษตร หรือทำให้ไม่สามารถทำการผลิตผลผลิตบางชนิดได้ เนื่องจากขาดแคลนน้ำในกระบวนการผลิตในช่วงที่เกิดสภาวะฝนแล้ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมองเห็นปัญหาดังกล่าวของเกษตรกรจึงได้ทรงพระราชทานแนวทางการทำการเกษตรที่เรียกว่าการทำการเกษตรตามหลัก “ทฤษฎีใหม่” ให้แก่เกษตรกรเพื่อแก้ปัญหาทางการเกษตรโดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยผู้ยากจน และขาดแคลนแหล่งน้ำ ให้สามารถนำหลักทฤษฎีใหม่ไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตแบบ “พอมี พอกิน” โดยแบ่งพื้นที่ทำการเกษตรออกเป็น 4 ส่วน คือ พื้นที่สระน้ำ : พื้นที่ทำนา : พื้นที่ปลูกไม้ผลและไม้อื่นๆ : พื้นที่อยู่อาศัยและอื่นๆ ในอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10 เป็นหลักการและรูปแบบในการพัฒนาการเกษตรต่อไป (มูลนิธิรัชพัฒนา, 2541 : 40)

จากที่หน่วยงานต่างๆ ได้นำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ไปส่งเสริมให้แก่เกษตรกรความต้องการของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น มีความต้องการให้มีการช่วยเหลือด้านความรู้และต้องการให้มีการอบรมดูงานเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความรู้และความเข้าใจในเรื่องของเกษตรทฤษฎีใหม่ให้มากขึ้น เพราะเกษตรกรยังขาดความเข้าใจในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่รวมทั้งเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือไม่เต็มที่ (ราเชน เต็นสว่าง, 2543:47)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่า การส่งเสริมและเผยแพร่การทำการเกษตรตามหลักทฤษฎีใหม่ให้แก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้นั้นสามารถทำได้หลายวิธีทั้งการใช้สื่อบุคคลหรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ และสื่อที่สามารถถ่ายทอดรูปแบบการทำเกษตรตามหลักทฤษฎีใหม่ให้เห็นเป็นรูปธรรมได้มากและง่ายต่อการจดจำอย่างดียิ่ง ช่วยลดปัญหาความไม่พร้อมของเจ้าหน้าที่ส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสริมทั้งยังสามารถเห็นตัวอย่างได้ชัดเจนแทนการดูงานนอกสถานที่ได้นั้น ก็คือสื่อวีดิทัศน์เพราะมีข้อดีหลายอย่างเช่น

1. มีประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง มีทั้งภาพ (สี) และเสียงในเวลาเดียวกัน
2. สามารถดูได้ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่เป็นร้อยๆคนในเวลาเดียวกัน
3. สามารถหยุดดูภาพนิ่งบางจุด ดูภาพซ้ำ หรือดูซ้ำอีกโดยไม่ทำให้เนื้อเรื่องเสียไป

นอกจากนี้วีดิทัศน์ยังสะดวกในการเก็บรักษา และสามารถปรับปรุงให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปได้เห็นรูปแบบของการทำการเกษตรตามหลักทฤษฎีใหม่ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่เกี่ยวกับ เกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อสร้างความเข้าใจและให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อผลิตวีดิทัศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อใช้วีดิทัศน์ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นสื่อประกอบการส่งเสริม และเผยแพร่แก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป
3. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการรับสื่อของเกษตรกร จากวีดิทัศน์ประกอบการส่งเสริม และเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่
4. เพื่อติดตามประเมินผลการนำไปใช้ประโยชน์ของเกษตรกรหลังจากที่เกษตรกรได้รับชมวีดิทัศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่
5. เพื่อฝึกประสบการณ์ในการผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาและเป็นพื้นฐานในการผลิตวีดิทัศน์เรื่องต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เทปวีดิทัศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีประสิทธิภาพ
2. เกษตรกรและผู้สนใจการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้เห็นถึงรูปแบบการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
3. ผู้จัดทำได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงในกระบวนการผลิตวีดิทัศน์

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาเรื่อง การผลิตวีดิทัศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1. เนื้อหาที่ใช้ในการผลิตวีดิทัศน์ ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - 1.1 ความหมายของเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.2 ความเป็นมาของเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.4 วัตถุประสงค์ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.5 หลักการในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.6 ความรู้ความเข้าใจในเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.7 การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในไร่นาสวนผสม
 - 1.8 ประโยชน์ของเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.9 อุปสรรคในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
2. กลุ่มประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นเกษตรกรที่มีความสนใจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเกษตรกรในเขต ตำบล ระแหง อำเภอ ลาดหลุมแก้ว จังหวัด ปทุมธานีจำนวน 10 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นียมศัพท์

วืตัทศน์ หมายถึง เทปหรือแม่เหล็ก บันทึทภาพและเสียงด้วยกรรมวิธีแม่เหล็กไฟฟ้า
 บันทึทโดยต่อเนืองและนำมาฉายได้ทันทีด้วยเครื่องตรวจสอบภาพและเสียง

ทฤษฎีใหม่ หมายถึง หลักในการทำการเกษตรที่มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน
 โดยให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง อาจารย์ นักวิชาการโศตัทศนุปรกรณ์ ซึ่งมีความรู้ทางด้านกระบวนการผลิตรายการวืตัทศน์

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในเขต ตำบล ระเบง อำเภอ ลาดหลดแก้ว
 จังหวัด ปทุมธานีจำนวน 10 คน ซึ่งมีความสนใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
 ที่มีความสนใจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ผลสัมฤทธิ์ในการรับสื่อ หมายถึง ความรู้และความเข้าใจของเกษตรกรที่ได้รับจากการได้ดู
 วืตัทศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยประเมินผลความรู้จากแบบวัด
 ผลสัมฤทธิ์ในการรับสื่อที่สร้างขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ตรวจเอกสาร

การตรวจเอกสารในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ได้แบ่งการตรวจเอกสารออกเป็น 4 ลักษณะ

1. การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์เพื่อการส่งเสริม
2. การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวีดิทัศน์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์เพื่อการส่งเสริม

1. ความหมายของ สื่อ

วารินทร์ รัศมีพรหม (2531 : 14) ได้กล่าวว่า สื่อ (medium media)คำนี้มาจากภาษาละตินว่า Between ซึ่งแปลว่า "ระหว่าง" คำว่าสื่อจึงหมายถึงสิ่งที่เป็นพาหนะนำข้อมูลจากแหล่งกำเนิดไปสู่ผู้รับ ในแง่ของการสื่อสารส่งความหมายถึงกัน (Media of communication) สื่อที่ใช้กันอยู่ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องเสียง วิทยุ ภาพวัสดุฉาย และสิ่งพิมพ์

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 4) คำว่า "สื่อ" หมายถึง ตัวกลางหรือช่องทางที่จะส่งสารหรือเรื่องราวไป ซึ่งอาจส่งด้วยคำพูดการเขียน หรือภาษาใบ้

วรรณมา เจริญทะวงษ์ (2536 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อ นั้นคือสิ่งที่ใช้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ทักษะและเจตคติให้แก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนตามวัตถุประสงค์ สื่อการสอนที่ดีย่อมช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายซึ่งต้องพิจารณาความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน รูปแบบการสอน และสภาพแวดล้อมของการใช้สื่อ

สุรัชย์ สิกขามันฑิต (2527 : 15 -16) ให้ความหมายของสื่อไว้ว่า สื่อหมายถึง ตัวกลางหรือช่องทางที่จะนำสารหรือเรื่องราวไป ซึ่งอาจส่งโดยคำพูดหรือภาษาเขียน

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปความหมายของสื่อได้ว่า สื่อ คือตัวกลางที่ใช้ในการสื่อสารหรือช่องทางที่ผู้ส่งสารใช้ส่งข้อมูลข่าวสารหรือความรู้สึกไปยังผู้รับ ซึ่งวีดิทัศน์ก็เป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่ใช้ในการส่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้

2. ประเภทของสื่อ

สุรัชย์ สิกขามันต์จิต (2527 หน้า 1-5) ได้แบ่งประเภทของสื่อเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. วัสดุสามมิติ ได้แก่ ของจริงของจำลอง
2. วัสดุสองมิติแบ่งเป็น 3 ประเภทย่อยๆ ดังนี้
 - 2.1 วัสดุสองมิติที่บ่งแสงได้แก่ ภาพวาด แผนภูมิ ภาพพลิก เป็นต้น
 - 2.2 วัสดุสองมิติเคลื่อนไหวโปร่งแสงได้แก่ ภาพยนตร์ในรูปแบบต่างๆ
 - 2.3 วัสดุสองมิติโปร่งแสงได้แก่ สไลด์ แผ่นภาพโปร่งใส เป็นต้น
3. วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วัสดุที่ใช้กับเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เทป ภาพโทรทัศน์ วัสดุโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ

ประหยัด จิระวรพงศ์ (2522) ได้จำแนกสื่อตามลักษณะแบ่งเป็น 5 ลักษณะคือ

1. โสตวัสดุ (Audio materials) ได้แก่ วัสดุที่เรียนรู้โดยประสาทหู เช่น จานเสียง เทป เป็นต้น
2. ทักษนวัสดุ (Visual materials) ได้แก่ วัสดุเกี่ยวกับการรับรู้ โดยการใช้ตา เช่น รูปภาพ แผนภูมิ หนังสือ สไลด์ फिल्मสตริป फिल्मภาพยนตร์เจียบ เป็นต้น
3. โสตทัศนวัสดุ (audio visual materials) ได้แก่ สไลด์ - เทป फिल्मสตริปประกอบเทป film sound เป็นต้น
4. เครื่องมือ เครื่องใช้ (Tools and equipments) ได้แก่ พวก hardware ทั้งหมดที่ผู้ผลิตรายการเสนอ
5. กิจกรรมต่าง ๆ (Activety) ได้แก่ เกมส์ วิธีการ เป็นต้น

ลัดดา สุขปรีดี (2523 : 10) ในทางเทคโนโลยีการสอนอาจจำแนกสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. อุปกรณ์หรือเครื่องมือ (Equipment or hardware) สื่อประเภทนี้เป็นอุปกรณ์ทางด้านเครื่องยนต์กลไกไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ หลายชนิด เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องวิทยุ โทรทัศน์ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น
2. วัสดุ (Softt ware) สื่อการสอนประเภทนี้บางชนิดใช้งานได้อิสระแต่บางชนิดต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์หรือเครื่องมือ ซึ่งเป็นสื่อที่สร้างออกมาโดยบรรจุเรื่องราวต่าง ๆ เอกสารความรู้ เช่น แผ่นโปร่งใส สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ ม้วนวีดีโอ ดลับเทปเสียง เป็นต้น
3. เทคนิคและวิธีการ (Techniques or methods) ตัวกลางในขบวนการเรียนการสอนอาจไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะวัสดุอุปกรณ์เท่านั้น ในบางครั้งจำเป็นต้องใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า วิทยุโเทปเป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อีกอย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถบันทึกภาพและเสียงได้โดยใช้คู่กับโทรทัศน์วงจรปิดหรือโทรทัศน์วงจรเปิดในปัจจุบัน โทรทัศน์ได้ถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งในระบบขาวดำและระบบสี

3. การเปรียบเทียบระหว่างสื่อวิทยุทัศน์กับสื่อชนิดอื่น

หากจะเปรียบเทียบสื่อต่างๆที่ใช้ในการเผยแพร่หรือใช้ในการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่า โทรทัศน์หรือสื่อวิทยุทัศน์มีประสิทธิภาพมากที่สุดถ้าเปรียบเทียบกับสื่อชนิดอื่นๆดังตารางที่จะยกตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของสื่อประเภทต่างๆ

สื่อ	ข้อดี	ข้อเสีย
โทรทัศน์	ความครอบคลุมสูง	การเลือกสรรผู้ฟังได้ต่ำ
วิทยุทัศน์	การเข้าถึงสูง มีผลกระทบจากแสง เสียง และการเคลื่อนไหว ความภาคภูมิใจสูง ต้นทุนต่ำต่อผู้รับสารหนึ่งราย	อายุข่าวสารสั้น ต้นทุนรวมสูง ต้นทุนการผลิตสูง ยุ่งยาก
วิทยุ	ต้นทุนต่ำ มีความถี่สูง ข่าวสารอายุสั้น	ความสับสน สร้างความตั้งใจได้ต่ำ ยึดหยุ่นได้
นิตยสาร	มีศักยภาพในการแบ่งส่วนตลาด การผลิตซ้ำมีคุณภาพ บรรจุข้อมูลได้มาก อายุข่าวสารนาน ผู้อ่านอ่านได้หลายครั้ง	ระยะเวลาในการออกนิตยสาร แต่ละฉบับนาน ใช้ประสาทสัมผัสด้านสายตา เท่านั้น ขาดความยืดหยุ่น
หนังสือพิมพ์	ความครอบคลุมสูง ใช้เวลาในการนำออกเสนอสั้น ผู้อ่านควบคุมการรับข่าวสารได้ การโฆษณานำเสนอในตำแหน่งที่น่าสนใจ	อายุสั้น สร้างความตั้งใจต่ำ คุณภาพการผลิตต่ำ เข้าถึงผู้รับข่าวสารได้บางกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้ได้เห็นใบเซเชอร์เซชันด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สื่อ	ข้อดี	ข้อเสีย
สื่อนอกสถานที่	มีความจำกัดด้านทำเล มีการดูซ้ำสูง สังเกตเห็นได้	เวลาในการดูสั้นจึงต้อง ใช้ข่าวสารสั้น, ภาพพจน์ต่ำ จำกัดเฉพาะในท้องถิ่น
จดหมายตรง	เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายสูง ผู้อ่านควบคุมการรับข่าวสาร บรรจุข้อมูลได้มาก มีโอกาสในการอ่านซ้ำ	ต้นทุนสูง ภาพพจน์ต่ำ สับสน

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2537

ตารางที่ 2 แสดงความสามารถของสื่อชนิดต่างๆ ในแต่ละบทบาทหน้าที่

บทบาทหน้าที่	สื่อวัสดุ				
	รูปภาพและ นิทรรศการ	แผ่นใส	เทปเสียง	เทปประกอบ สไลด์	เทป โทรทัศน์
ให้เปลี่ยนพฤติกรรม	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ให้หลักการและ ความ สัมพันธ์	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ให้ติดตามความต่อเนื่อง ของขบวนการ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
ให้ตัดสินใจแก้ปัญหา	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
ให้เปลี่ยนพฤติกรรม	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ให้ลงมือทำโดยใช้ทักษะ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	สูง
ให้พัฒนาทัศนคติความ คิดเห็น	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความหมายของวิดีโอหรือวีดิทัศน์

วารินทร์ รัชมีพรหม (2531 : 131) กล่าวว่า วิดีโอ คือระบบส่งสัญญาณที่ไม่ต้องใช้สาย และไม่ต้องออกอากาศ คือ วิดีโอกระเป๋าก้นหรือวิดีโอตั้งโต๊ะซึ่งสามารถที่จะเล่นย้อนกลับได้ และเปิดดูรายการเมื่อใดก็ได้ตามต้องการ รูปแบบในการบันทึกวิดีโอเทปในปัจจุบันเป็นที่นิยมกันก็คือ วิดีโอคาสเซต (Videocassette) และวิดีโอดีสก์ (Videodisc)

วสันต์ อดิศัพท์ (2533:45) ได้กล่าวว่าเครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์คือการบันทึกภาพลงบนเทปโทรทัศน์ อาศัยหลักพื้นฐานเกี่ยวกับการบันทึกเสียงลงบนเทปเสียง คือการแปลงสัญญาณภาพให้เป็นสัญญาณแม่เหล็ก โดยอาศัยความเร็วของเส้นเทปที่ต้องเคลื่อนที่ผ่านหัวบันทึกเทปโทรทัศน์ที่ค่อนข้างสูงมาก นอกจากนี้ในเทปโทรทัศน์ยังมีร่องอื่นๆ อีกนอกเหนือจากสัญญาณภาพเช่น แถบสัญญาณเสียง แถบสัญญาณควบคุม (Control Track) เพื่อควบคุมให้แต่ละเฟรมมีความสัมพันธ์กัน

อนันต์ธนา อังกินันท์ (2532) วิดีโอเทปบันทึกภาพเหมือนถ่ายภาพยนตร์ และในขณะที่เดียวกันใช้บันทึกเสียงเหมือนเครื่องเทป แต่เป็นลักษณะเหมือนคาสเซตมากกว่า เทปมีขนาดใหญ่ สามารถบันทึกดูภาพในเหตุการณ์ต่างๆได้และนำมาฉายได้เมื่อต้องการจะชม เครื่องวิดีโอเทปสามารถเล่นได้ทั้งขาวดำและสี ส่วนเครื่องบันทึกภาพเหมือนเครื่องถ่ายภาพยนตร์ถือติดตัวถ่ายเหตุการณ์ต่างๆได้และไม่ต้องล้างเหมือนภาพยนตร์

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า วิดีโอหรือวีดิทัศน์ คือโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องใช้กับเครื่องเล่นวิดีโอซึ่งส่งสัญญาณได้โดยไม่ต้องออกอากาศและไม่ต้องใช้สายอาศัยหลักการบันทึกเช่นเดียวกับการบันทึกเทปแต่มีแถบสำหรับสัญญาณภาพสัญญาณเสียงและสัญญาณควบคุม

5. ประเภทและรูปแบบของโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์

ณรงค์ สมพงษ์ (2530 : 297-298) ได้แบ่งรายการโทรทัศน์ออกเป็น 5 ประเภท ตามวัตถุประสงค์ของรายการที่จัด ดังนี้

1. รายการประเภทความรู้ เป็นรายการโทรทัศน์มุ่งเน้นในการให้ความรู้ และประสบการณ์แก่ผู้ชม เช่น รายการสารคดี รายการสัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจ
2. รายการทางการสอน เป็นรายการโทรทัศน์ที่จัดขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ในเรื่องการเรียนการสอนโดยตรงโดยยึดหลักสูตรการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เช่น การใช้รายการโทรทัศน์ในระบบการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
3. รายการข่าว เป็นรายการที่เสนอเหตุการณ์ที่เพิ่งจะเกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชนทั่วไปและมีผลกระทบต่อบุคคลในสังคมโดยการนำเสนอตามที่เป็นจริง ได้แก่ รายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง

4. รายการบันเทิง เป็นรายการที่เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นหลักใหญ่ เช่น รายการละคร ภาพยนตร์ รายการเพลง เกมโชว์ต่างๆ

5. รายการโฆษณา รายการประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการโฆษณา ชักชวนให้ซื้อสินค้าและบริการต่างๆ

ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และ อนันต์ธนา อังกินันท์ (2531 : ก 140 - 141) ได้แบ่งประเภทของโทรทัศน์ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. โทรทัศน์เพื่อธุรกิจการค้า โทรทัศน์ประเภทนี้มุ่งทางด้านธุรกิจและโฆษณากิจการ และสินค้าเป็นส่วนใหญ่ มุ่งต่อผู้ชมคือประชาชนโดยทั่วไปทุกระดับชั้น ลักษณะของรายการส่วนมากเป็นประเภทบันเทิงสลับโฆษณา

2. โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ลักษณะของรายการที่จัดขึ้นมุ่งหมายที่จะเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์แก่ผู้ชมทั่วไปทุกระดับ โดยไม่มีการทดสอบความรู้หรือประกาศนียบัตร มีรายการต่างๆ เช่น ข่าวสาร กฎหมาย อาชีพใหม่ๆ ที่เป็นแนวทางให้คนในปัจจุบัน

3. โทรทัศน์เพื่อการสอน ลักษณะของรายการเป็นการสอนบทเรียนเป็นรายวิชาในห้องเรียนโดยตรง เนื้อหาอาจตรงหลักสูตรมากที่สุด มุ่งหมายแก่ผู้ดูรายการเฉพาะกลุ่ม หรือระดับใดระดับหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน

สุรัช สติขามันจิติ (2527 :42) ได้กล่าวถึงรูปแบบการนำเสนอรายการวิทยุและโทรทัศน์ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดทำรายการทางการศึกษามีดังนี้

- 1) แบบบทความ (Straight talk)
- 2) แบบอภิปราย (Panel discussion)
- 3) แบบสัมภาษณ์ (Interview)
- 4) แบบบันทึกเหตุการณ์จริง (On-the spot)
- 5) แบบตอบปัญหาความรู้ (Quiz)
- 6) แบบโต้วาที (Debate)
- 7) แบบสาธิต (Demonstration)
- 8) แบบแสดงละคร (Dramatization)
- 9) แบบห้องเรียนจำลอง (Classroom pick-up)
- 10) แบบสารคดี (Feature)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกตินี โชติกเสถียร (2523 : 131) กล่าวถึงรูปแบบรายการที่ผลิตขึ้นเพื่อการศึกษาอาจจำแนกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบรายการผลิตขึ้นเพื่อการสอน (Teaching Format) เป็นกลุ่มรายการที่ใช้เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร รูปแบบของรายการมีบทบาทในเชิงสอนมากกว่าจูงใจ การผลิตรายการจะนานกว่าแบบอื่น

2. รูปแบบรายการเพื่อการเรียน (Learning Format) เป็นกลุ่มรายการที่มุ่งใช้เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรแบบกลุ่มแรกก็ได้ หรืออาจใช้เพื่อการศึกษาทั่วไปก็ได้ แต่เป็นรายการที่ต้องสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ชมมากขึ้น ต้องให้ผู้ชมสนใจอยากติดตามโดยผู้ชมไม่มีความรู้สึกรายการที่ผลิตมุ่งมาสอนตนแต่กลับรู้สึกว่าเป็นรายการดีมีประโยชน์ นำเรียนรู้และเต็มใจชมโดยตลอด การผลิตรายการในรูปแบบนี้ต้องการความประณีตและมีเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพสูง

3. รูปแบบรายการเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร (Information Fomat) เป็นกลุ่มรายการที่มุ่งใช้เป็นสื่อสนทนาแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อสนองความสนใจใคร่รู้ ทันท่อเหตุการณ์ และสามารถปรับตนเองให้เข้ากับความเร็วก้าวหน้าของสังคมได้อย่างถูกต้อง และ ใช้เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วย มิฉะนั้นผู้ชมจะหันไปหารายการวิทยุโทรทัศน์ประเภทบันเทิงโดยง่าย สิ่งที่เป็นจริงจะต้องแยกแยะให้เห็นถึงสาเหตุและสรุปให้ได้ คนวิเคราะห์ต้องเก่งและจูงใจกลุ่มเป้าหมายได้จึงน่าสนใจ วิธีการนี้ใช้ได้มากในการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ แต่ควรเป็นส่วนหนึ่งของรายการมากกว่าทำทั้งรายการ

วสันต์ อดิศักดิ์ (2533 : 203) ได้เสนอว่า รูปแบบรายการวิทยุทัศน์ไว้ดังนี้

1. รายการสอนตรง
2. รายการสถานการณ์จำลอง
3. รายการทนายปัญหา
4. รายการสารคดี
5. รายการสาริต
6. รายการสอนแบบจุลภาค
7. รายการข่าว
8. รายการดนตรีและร่ำรำ
9. รายการละคร
10. รายการนิตยสาร
11. รายการบรรยาย
12. รายการสัมภาษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. รายการสนทนา

14. รายการเกมหรือตอบปัญหา

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า รายการโทรทัศน์มีหลายประเภทซึ่งแล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้ผลิตรายการ ซึ่งรายการเพื่อการศึกษาก็เป็นรายการโทรทัศน์หรือรายการวิทยุทัศน์ที่มุ่งให้ความรู้ ประสบการณ์ แก่ผู้ชม ซึ่งสามารถทำการผลิตได้หลายรูปแบบ เช่นแบบสัมภาษณ์แบบสารคดี เป็นต้น

6. ประโยชน์และคุณค่าของวิทยุทัศน์หรือวิดีโอ

วิรุพห์ ติลาพฤทธิ (2529 : 138 – 139) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวิดีโอเทปเพื่อการศึกษาโดยทั่วไปดังต่อไปนี้

1. การแพร่ภาพเทปโทรทัศน์ สามารถทำได้ในระบบสีและขาวดำ
2. มีเครื่องบันทึกภาพแบบเคลื่อนย้ายได้ ซึ่งสามารถใช้ได้ในห้องเรียนหรือตามสถานที่ต่างๆ ได้
3. ประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง
4. สามารถแพร่ภาพและเสียงได้ทุกโอกาสและนำมาสอนซ้ำได้โดยไม่ทำให้เนื้อเรื่องเสีย
5. เทปโทรทัศน์สามารถตัดต่อได้ ลบได้ นำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้และยังถ่ายม้วนอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนกันใช้ได้อีก

รวมศักดิ์ แก้วปลั่ง และ อนันต์ธนา อิงกินันท์ (2531 : 142 – 143) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของวิดีโอเทปทางการศึกษาโดยทั่วไปดังต่อไปนี้

1. เป็นแหล่งวิชาการอันสมบูรณ์
2. ช่วยปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ใช้ในการสาธิตอย่างได้ผล
4. สามารถบันทึกเทปได้
5. สามารถผลิตรายการได้ทั้งในและนอกห้องส่ง
6. ใช้สอนนักเรียนจำนวนมากได้

วสันต์ อดิศัพท์ (2533 : 200 – 201) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อวิทยุทัศน์ไว้ว่า

1. เห็นภาพเคลื่อนไหวและได้ยินเสียง
2. ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรม
3. นำข่าวสารไปสู่คนหมู่มากได้ง่าย
4. รวมคุณค่าของวิทยุและโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ให้ความคิดและเสริมสร้างทัศนคติ
6. สามารถติดต่อสื่อสารกันได้
7. เป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงสังคม
8. ศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่มได้
9. เหมาะสำหรับทำ Micro teaching
10. การผลิตทำได้ง่ายกว่าภาพยนตร์

ไพโรจน์ ตรีธรรณากุล (2528 : 3) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวีดิทัศน์ไว้เช่นเดียวกันว่า

1. มีประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง มีทั้งภาพ (สี) และเสียงในเวลาเดียวกัน
2. สามารถต่อขยายให้นักเรียนดูครั้งละหลายๆคนได้ กล่าวคือสามารถดูได้ครั้งละมากๆ

ถึงเป็นพันๆคนได้

3. สามารถหยุดภาพนิ่งบางจุดหรือดูซ้ำอีกหรือดูภาพช้าโดยไม่ทำให้เนื้อหาเสียไป
4. ใช้ฝึกทักษะการแสดงหรือการสอน (Micro teaching) ของครูได้
5. ใช้ประกอบการเรียนซ่อมเสริม (Remedial) รายบุคคลหรือรายกลุ่มได้
6. ครูสามารถสร้างวีดิทัศน์ขึ้นเองเพื่อได้วีดิทัศน์การศึกษาตามที่ครูต้องการได้ไม่ยากนัก

ปัจจุบันมีการผลิตวีดิทัศน์เพื่อเป็นสื่อประกอบการศึกษาจำนวนมาก เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์มีข้อดีหลายอย่างที่จะช่วยในการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น สามารถมองเห็นภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกัน

7. ขั้นตอนการผลิตวีดิทัศน์และโทรทัศน์

ไพโรจน์ ตรีธรรณากุล (2528 : 76 – 78) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการผลิตโทรทัศน์ไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ของเป้าหมายให้ชัดเจน
2. รวบรวมข้อมูลและเอกสาร
3. คัดเลือกข้อมูลและเอกสาร
4. เขียนบทโทรทัศน์
5. เตรียมบันทึกภาพ
6. งานศิลป์
7. เตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในสาธิตการทดลอง
8. การบันทึกภาพ
9. ตัดต่อ
10. การบันทึกเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. การตรวจแก้ไขนำไปใช้

12. การนำรายการไปใช้

13. การประเมินผล

ฉรรงค์ สมพงษ์ (2535 : 312) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการผลิตโทรทัศน์ว่าขั้นตอนการผลิตโทรทัศน์แบ่งเป็น

1. การวางแผน (Planning)

2. การเตรียมการถ่ายทำ (Preparation)

3. การผลิต (Production)

4. การผลิตหลังการถ่ายทำ (Post production)

สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 26 -48) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการผลิตรายการว่าจะต้องมีการดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ขั้นการวางแผนการผลิตรายการ

1.1 ทำการศึกษาจุดมุ่งหมาย และเป้าหมายในการทำรายการต้องทราบจุดมุ่งหมายทั่วไปของเนื้อหา และนำเนื้อหามาวิเคราะห์กำหนด กลุ่มเป้าหมาย(Target Group) และจุดมุ่งหมายเฉพาะ

1.2 รวบรวมทรัพยากร และศึกษาข้อขัดข้องในการผลิต โดยจะต้องศึกษาว่าแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการผลิตอะไรบ้าง มีอะไรบ้าง ทรัพยากรและข้อขัดข้องที่ควรศึกษา มีดังนี้

1.2.1 เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ ต้องศึกษาว่ามีเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการถ่ายทำเพียงใด พร้อมทั้งตรวจสอบด้วยว่าวัสดุที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่และใช้ได้หรือไม่

1.2.2 บุคลากร ต้องศึกษาขีดความสามารถ ความรับผิดชอบและประสบการณ์ของบุคลากร ซึ่งคุณภาพของรายการขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคลากรเป็นสำคัญ

1.3 การเขียนหัวข้อเนื้อหา และการเลือกแบบการนำเสนอรายการ วิธีทัศนเพื่อการศึกษานำเสนอเนื้อหาเป็นสำคัญ ซึ่งต้องนำเนื้อหานั้นมาเขียนเป็นรูปแบบการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอที่นิยมกัน เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบอภิปราย แบบบรรยาย แบบนาฏกรรม และแบบบรรยายโดยไม่ให้เห็นตัวผู้บรรยาย

2. การเตรียมการผลิตรายการ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การเขียนบท (script) เป็นการวางโครงสร้างของรายการวิธีทัศน บทที่ดีควรเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ข้อความรูปภาพหรือสัญลักษณ์ ควรให้การสื่อความหมายได้ชัดเจน คำบรรยายและภาพต้องสัมพันธ์กันภาษาที่ใช้เหมาะกับผู้เรียน

2.2 การเตรียมบุคลากร จะต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ผู้เขียนบทผู้กำกับรายการ ฝ่ายเทคนิค และผู้แสดง ฯลฯ เพื่อช่วยทำหน้าที่ต่าง ๆ ในการผลิต

2.3 การเตรียมงานศิลปะ จะต้องสนองจุดมุ่งหมายของรายการ อีกทั้งมีความเหมาะสมกับสื่อวีดิทัศน์

2.4 การเตรียมฉากและอุปกรณ์ประกอบทั้งในและนอกสตูดิโอ

2.5 การเตรียมการอื่น ๆ เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย คนตรีและเสียงที่ใช้ประกอบ

2.6 การซ้อมซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายสำหรับฝ่ายเทคนิค และผู้แสดง

3. การดำเนินรายการเป็นขั้นตอนที่จะทำการผลิตรายการวีดิทัศน์ ซึ่งถ้าได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วอย่างเคร่งครัด ความผิดพลาดของการผลิตรายการที่จะมีขึ้นในขั้นนี้ก็น้อย ในขั้นนี้จะเริ่มถ่ายทำตามบทที่เขียนไว้จากนั้นจึงนำมาตัดต่อเพื่อเรียบเรียงภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วจึงนำมาบันทึกเสียงบรรยาย เสียงดนตรี และเสียงประกอบต่าง ๆ

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าขั้นตอนในการผลิตโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์มีหลายขั้นตอนตามแต่จะแบ่งให้ละเอียดขนาดไหนแต่พอจะแยกเป็นช่วงใหญ่ๆ ได้ 3 ช่วงคือ ช่วงเตรียมการก่อนถ่ายทำ ช่วงถ่ายทำ และช่วงหลังการถ่ายทำ ซึ่งแต่ละช่วงนั้นจะส่งผลถึงกัน เช่น ถ้ามีการถ่ายทำที่ผิดก็จะง่ายต่อการถ่ายทำและจะง่ายต่อการตัดต่อ

8. บทโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์

วสันต์ อดิศักดิ์ (2533 : 193) กล่าวว่า การเขียนบทโทรทัศน์เป็นการนำเอาความคิดในการสร้างสรรค์งานวีดิทัศน์มาทำให้เป็นรูปธรรมขั้นหนึ่งก่อน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ในรายการจะดำเนินไปอย่างไร โดยแสดงให้เห็นทั้งลักษณะภาพที่จะปรากฏ คำบรรยาย หรือบทสนทนาตลอดจนเสียงประกอบอื่นๆ

ไพโรจน์ ตรีธนากุล และ นิพนธ์ สุภศรี (2528 : 89) ได้กล่าวว่า บทโทรทัศน์เป็นการกำหนดโครงเรื่องของรายการเหมือน ๆ กับพิมพ์เขียวที่ใช้ในการกำหนดแบบก่อสร้างบ้าน ซึ่งต้องมีโครงสร้างที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่เช่นนั้นอาจเกิดจุดอ่อนและพังทลายในที่สุด

ชิน คล้ายปานและคณะ (2528 : 29) กล่าวว่า บทโทรทัศน์คือข้อความซึ่งจะกำหนดฉากการถ่ายทำโทรทัศน์หรือรายการเทปโทรทัศน์เรื่องนั้นเอาไว้ บทโทรทัศน์แต่ละบทจะมีโครงเรื่อง (Plot) ของมันเอง

ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า บทวิดิทัศน์หรือโทรทัศน์ก็คือสิ่งที่กำหนดว่ารายการจะดำเนินไปทางไหน อย่างไร เพื่อช่วยให้ง่ายในการถ่ายทำและการดำเนินการของฝ่ายต่าง ๆ

วสันต์ อดิษฐ์ (2533 : 200 – 201) ได้ให้หลักในการเขียนบทวิดิทัศน์ไว้ว่า การเขียนบทวิดิทัศน์เป็นศาสตร์และศิลปะเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนการเขียนในลักษณะอื่น ๆ ซึ่งมีหลักการเขียนดังนี้

1. การคิดออกมาเป็นภาพ วิดิทัศน์เป็นสื่อที่ถ่ายทอดด้วยภาพเป็นหลักและเสริมด้วยคำพูดและเสียง ภาพจะต้องถ่ายทอดเหตุการณ์ออกมาอย่างมีศิลปะและสื่อความหมายในการรับรู้ของผู้ชม ผู้เขียนบทจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆออกมาให้เป็นภาพที่จะถ่ายทอดไปสู่ผู้ชม ภาพเหล่านี้อาจจะใช้เพียงคำพ้องเพื่อสื่อสารเรื่องราวกับผู้ชม หรือใช้เสียงประกอบ คือเสียงดนตรีเสริมโดยไม่ต้องมีคำบรรยายคำพูดประกอบก็ย่อมได้

2. การเขียนคำพูดเพื่อการได้ยิน การชมโทรทัศน์ผู้ชมจะได้ยินคำพูด คำบรรยายเพียงครั้งเดียวไม่สามารถกลับมาฟังได้เช่นการกับมาอ่านหนังสือ ดังนั้นคำพูดที่ใช้จะต้องง่ายเหมาะแก่การฟังของกลุ่ม ไม่ควรใช้ประโยคที่ซ้ำซ้อนเกินไป ใช้ภาษาพูดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นภาษาที่สื่อสารด้วยอารมณ์ และที่สำคัญนั้นต้องสัมพันธ์กับภาพ อย่างมีความหมายและศิลปะ

3. การเข้าใจพื้นฐานของผู้ชม การรับรู้ของผู้ชมแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน ผู้เขียนบทโทรทัศน์จะต้องสื่อสารภาพและคำบรรยายให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มด้วย

4. การเข้าใจการนำเสนอรายการโทรทัศน์ บทโทรทัศน์เป็นเสมือนแปลนของรายการทั้งหมดว่าจะดำเนินไปอย่างไร ดังนั้น การที่ผู้เขียนบทโทรทัศน์มีความรู้ด้านเทคนิคของนำเสนอทางโทรทัศน์ เทคนิคของการทำภาพพิเศษ เรื่องของแสงเสียงแล้วย่อมสามารถที่จะจินตนาการในการนำเสนอเหล่านี้มาใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ไพโรจน์ ติรณรานกุล และ นิพนธ์ สุภศรี (2528 : 90) ได้กล่าวว่า การเขียนบทโทรทัศน์จะง่ายขึ้นถ้าทำตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมหนังสือ เอกสารและวัสดุต่างๆ ที่เกี่ยวกับหัวเรื่องที่จัดทำ

ขั้นที่ 2 เลือกสิ่งที่ตรงกับจุดประสงค์มากที่สุด

ขั้นที่ 3 ตัดสินว่าจะเรียงลำดับสิ่งที่เลือกไว้แล้วอย่างไร

ชิน กล้ายปานและคณะ (2528 : 31) ได้ให้วิธีการในการเขียนบทโทรทัศน์ไว้ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลและทรัพยากรที่จะมาทำรายการ

2. คัดเลือกเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของรายการ

3. กำหนดรายละเอียดในบทโทรทัศน์ตามความสามารถของอุปกรณ์ที่มีอยู่ รวมทั้งงบประมาณและเจ้าหน้าที่ที่จะทำการถ่ายทำ

ประมาณและเจ้าหน้าที่ที่จะทำการถ่ายทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ผู้เขียนบทจะต้องเดาความรู้สึกว่าผู้ชมต้องการอะไร และจะต้องสนองตอบอย่างไร

5. ความต่อเนื่องของเนื้อหา เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ผู้ชมคอยติดตามรายการ

การเขียนบทเป็นงานที่สำคัญในการผลิตรายการผู้เขียนบทควรจะศึกษาเนื้อหาในเรื่องที่จะทำ วัตถุประสงค์ของรายการ รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายด้วยเพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ของรายการแก่ผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. การตัดต่อลำดับภาพ

ลูทส์นึ่ บุรีภักดี และ คณะ (2528 : 735) ได้ให้ความหมายของการตัดต่อลำดับภาพไว้ว่า การตัดต่อลำดับภาพ หมายถึงการนำภาพที่ได้จากการถ่ายทำมาแล้วมาเรียงต่อกัน โดยแต่ละชอตและแต่ละฉากให้เข้ากันอย่างต่อเนื่องและกลมกลืนจนสามารถบอกเรื่องราวที่ผู้ตัดต่อ ผู้กำกับต้องการจะถ่ายทอดไปให้ผู้ชมได้รับรู้ โดยคำนึงถึงความยาว จังหวะ อารมณ์ ให้ถูกหลักภาษา และไวยากรณ์เพื่อให้ภาพที่ออกมาบอกเรื่องราวอย่างกลมกลืน และเป็นเอกภาพ ผู้ดูได้ความรู้สึกได้ความสุขหรือได้อารมณ์อื่นตามที่ผู้ตัดต่อกำหนดไว้

ขงยุทธ รักษาศรี (2532 : 1102) ได้กล่าวว่า ในขบวนการผลิตรายการโทรทัศน์นั้น การตัดต่อหมายถึงการเลือก คือ เลือกชอตที่ท่านคิดว่าดีที่สุด และเลือกส่วนที่ดีที่สุดของชอตนั้นออกมา เพื่อให้ภาพส่วนนั้นบอกเรื่องราวตามที่ท่านคิดเอาไว้

ไพโรจน์ ติรณนากุล และ นิพนธ์ สุภศรี (2528 : 151) ได้กล่าวว่า การตัดต่อวิดีโอเทป จะทำให้รายการมีความต่อเนื่องกัน เนื่องจากภาพที่บันทึกบางภาพถ่ายทำในเวลาและสถานที่ต่างกัน จำเป็นต้องมีการตัดต่อภาพเพื่อให้เป็นไปตามสคริปที่วางไว้ทั้งนี้เพราะเป็นการยากที่จะบันทึกรายการทั้งหมดให้ต่อเนื่องกันในครั้งเดียวกัน

จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า การตัดต่อคือการคัดเลือกภาพที่ถ่ายไว้แล้วนำมาเรียงต่อกันให้เป็นเรื่องราว ตามสคริปที่เขียนไว้เพื่อที่จะถ่ายทอดเรื่องราวออกมาให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของรายการ

10. การใช้วีดิทัศน์ในการเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2530 : 28) ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรที่ประกอบอาชีพการเกษตรมีจำนวนถึงร้อยละ 63.87 ของประชากรทั้งหมด ดังนั้นกิจการด้านการเกษตรทั้งหลายจึงได้รับความสนใจทั่วไป เป็นที่ทราบกันว่าที่ดิน แรงงาน ทุน เป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพของเกษตรกรแต่ปัจจุบันเทคโนโลยี และระบบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันจะช่วย

ทำให้เกษตรกรได้พัฒนาขีดความสามารถของงานให้สูงขึ้นซึ่งก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร

สุคสวาท เกศบุรมย์ (2530 : 143) ได้ศึกษา "ความคิดเห็นและความต้องการนำวิดีโอเทปเพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน" ผลการวิจัยพบว่ามีความต้องการนำวิดีโอเทปมาใช้ในการฝึกอบรมอยู่ในขั้นจำนวนมากและระยะเวลาที่ใช้ควรประมาณ 15 - 30 นาทีต่อ 1 รายการและควรเป็นรายการแบบสารคดี เพราะเห็นเป็นภาพได้เหมือนปฏิบัติจริง

อรธมพ เขียรถาวร (2530 : 117) ได้กล่าวว่า วิดีทัศน์เป็นสื่อที่สมบูรณ์ ในด้านการให้ความรู้ ทักษะ ทักษะ เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ด้วยเหตุผลที่ว่า การรับรู้ของมนุษย์เกิดจากการมองเห็นร้อยละ 75 จากการได้ยินร้อยละ 13 จากการสัมผัสร้อยละ 6 จากการรับสร้อยละ 3 นั่นคือวิดีโอทัศน์ทำให้เกิดการรับรู้ ทั้งการได้เห็นและการได้ยินรวมแล้วถึงร้อยละ 88 จึงนับว่าวิดีโอทัศน์เป็นสื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมาก

จากเหตุผลดังกล่าววิดีโอทัศน์เป็นสื่อที่มีความสมบูรณ์ในการให้ความรู้และยังสามารถเห็นภาพได้เหมือนปฏิบัติจริง ดังนั้น วิดีทัศน์จึงเป็นสื่อที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรพัฒนาขีดความสามารถในการทำงาน ได้ดีขึ้น

11. การประเมินรายการ

วสันต์ อติศัพท์ (2533 : 143-144) ได้กล่าวถึงการประเมินรายการไว้ว่า การประเมินรายการเป็นการศึกษาว่าเทปวิดีโอทัศน์ที่ผลิตขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพเพียงใดต่อกลุ่มเป้าหมายซึ่งทำได้ 2 รูปแบบคือ

1. การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ โดยจัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นเป็นผู้ประเมินเทปวิดีโอทัศน์ชุดที่ผลิตขึ้น ผู้เชี่ยวชาญชุดนี้ควรประกอบด้วย นักวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญด้านโทรทัศน์ นักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บุคคลเหล่านี้จะร่วมกันวิเคราะห์ในการปรับปรุงเทปวิดีโอทัศน์ให้ดียิ่งขึ้น

2. การประเมินโดยการทดลอง เป็นการนำเอาเทปวิดีโอทัศน์ที่ผลิตขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายและวัดดูว่าเขาบรรลุหรือผ่านวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่

ไพโรจน์ ตีรณนากุล (2528 : 163-164) ได้กล่าวว่า การประเมินรายการมีความสำคัญมาก เพราะจะชี้ให้เห็นว่ารายการที่จัดทำขึ้นดีหรือไม่ โดยทั่วไปการประเมินผลจะทำ 2 ครั้ง คือ

1. การประเมินขณะผลิตรายการซึ่งเรียกว่า "การประเมินผลการผลิต" ช่วงที่เหมาะสมสำหรับการประเมิน คือ หลังจากเขียนโครงร่าง เขียนบท หรือหลังจากการบันทึกรายการเป็นระยะ ๆ ผู้ประเมินผลควรเป็นตัวผู้เขียนบท ผู้ร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญด้านโสตทัศนศึกษา และหรือผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2543:31) ได้กล่าวถึงพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้ว่า “หลักสำคัญคือว่า ต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะชีวิตอยู่ที่นั่นถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้” (พระราชดำรัส, 7 มีนาคม 2529)

จากความเป็นมาของทฤษฎีใหม่ข้างต้นและจากพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พอจะสรุปได้ว่าทฤษฎีใหม่ เกิดขึ้นเนื่องจากความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำในการเกษตรเป็นหลักสำคัญ

2. ความหมายของทฤษฎีใหม่

กรมส่งเสริมการเกษตร (2542:50) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีใหม่ไว้ว่า ทฤษฎีใหม่ หมายถึง ทฤษฎีแห่งการใช้น้ำและการบริหารงานพัฒนาการเกษตรแนวใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่ทำนาในเขตเกษตรน้ำฝนซึ่งโครงการได้ยึดถือเป็นหลักสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรต่อไป โดยการจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ พื้นที่สระน้ำ 30 % พื้นที่ทำนา 30 % พื้นที่ทำไร่ทำสวน 30 % พื้นที่ที่อยู่อาศัย 10 %

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2543:31) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีใหม่ เป็นทฤษฎีแห่งการจัดการน้ำและที่ดิน เพื่อสนับสนุนการเกษตรในเขตพื้นที่แห้งแล้งซึ่งอาศัยแต่เพียงน้ำฝนในการทำเกษตร

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่าทฤษฎีใหม่ คือ ทฤษฎีแห่งการจัดการน้ำและที่ดิน เพื่อสนับสนุนการเกษตรในเขตพื้นที่แห้งแล้ง ซึ่งอาศัยแต่เพียงน้ำฝนในการทำเกษตร โดยการจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ พื้นที่สระน้ำ 30 % พื้นที่ทำนา 30 % พื้นที่ทำไร่ทำสวน 30 % พื้นที่ที่อยู่อาศัย 10 %

3. แนวคิดเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ในอดีตพบว่า ประเทศไทยมีน้ำใช้เพียงพอต่อการทำการเกษตรตลอดปี จนถึงปี 2504 พบว่าป่าไม้ถูกทำลายสูงขึ้น ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมอย่างฉับพลัน เมื่อมีฝนตกหนัก และในฤดูแล้งก็เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก และทุกครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมราษฎรตามพื้นที่ ทรงทอดพระเนตร เห็นสภาพปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการปลูกข้าวและทรงเกิดแนวความคิดในเรื่องทฤษฎีใหม่ดังนี้

1. ข้าวเป็นพืชที่แข็งแกร่งมาก มากได้น้ำเพียงพอก็สามารถเพิ่มปริมาณเมล็ดข้าวมากยิ่งขึ้น
2. หากเก็บปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาได้ แล้วนำมาใช้ในการเพาะปลูกก็สามารถเก็บเกี่ยว

ผลผลิตได้มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ นับวันแต่จะหายากที่จะดำเนินการได้ เนื่องจากการขยายตัวของชุมชน และข้อจำกัดของปริมาณที่ดินเป็นอุปสรรค

4. หากแต่ละครัวเรือนมีสระน้ำประจำไร่นาทุกหลังคาเรือนแล้ว เมื่อรวมปริมาณกันก็ย่อมเท่ากับน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ แต่เสียค่าใช้จ่ายน้อยและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยตรงมากกว่า (สถาบันนโยบายสังคมและเศรษฐกิจ , 2541 : 3)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2541) ได้กล่าวถึง แนวความคิดเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ไว้ดังนี้

1. การทำเกษตรแบบผสมผสาน แบบสวนรอบบ้านหรือแบบไร่นาสวนผสมเป็นวิธีเกษตรกรรมที่เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม รู้จักทำกันมานานแล้วนับเป็นร้อยปี เช่น พื้นที่ที่อยู่ริมแม่น้ำ เขตที่มีฝนตกชุกหรือรอบๆที่อยู่อาศัย การวิจัยและการพัฒนาเรื่องนี้ก็มีมากกว่า 30 ปีแล้ว

2. พื้นที่เกษตรที่อาศัยน้ำฝน ขณะที่พื้นที่กว่าร้อยละ 78 ส่วนใหญ่อยู่ในเขตที่มีฝนค่อนข้างน้อยและเป็นนาข้าวและพืชไร่ เกษตรกรยังคงทำการปลูกพืชได้ปีละครั้ง ในช่วงฤดูฝนเท่านั้น และเสี่ยงกับความเสียหายอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของ ดิน ฟ้า อากาศอยู่เสมอ อาจจะมีการขาดบ่อหรือสระเก็บกักน้ำไว้ใช้บ้าง แต่ก็ไม่มีขนาดแน่นอน ระบบปลูกพืชก็ไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวส่วนใหญ่ปลูกพืชชนิดเดียว

3. พื้นที่เกษตรที่มีการชลประทาน ขณะนี้มีพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 22 หากมีน้ำเพียงพอสำหรับปลูกพืชในฤดูแล้ง เกษตรกรจะทำการประณีต เข็มข้น ใช้ปัจจัยการผลิตสูง บางแห่งระบบการส่งน้ำมีการสูญเสียมากกว่า 40% ผู้ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ หรือคลองส่งน้ำเท่านั้นที่มีโอกาสได้รับน้ำ และบางทีกไม่ทำการเพาะปลูก

4. เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2532 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเริ่มประเดิมกิจกรรมมูลนิธิชัยพัฒนา และพระราชดำริ “การพัฒนาแบบใหม่” โดยได้มีพระราชกระแสให้มูลนิธิชัยพัฒนา จัดซื้อที่ดินวัดมงคล ตำบลหัวขบ อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 16 ไร่ 2 งาน 23 ตารางวา บริเวณถนนพหลโยธิน กม. 116-117 เพื่อจัดตั้งศูนย์บริการพัฒนา ตามแนวพระราชดำริ เป็นต้นแบบเพื่อสาธิตการพัฒนาด้านการเกษตรและเพื่อประสานความร่วมมือระหว่าง วัด ราษฎร รัฐบาล เผยแพร่อาชีพและจริยธรรมแก่ประชาชนและหากประสบความสำเร็จก็จะใช้เป็นแนวทางในที่อื่นต่อไป

5. การเลือกพื้นที่ ณ จุดนี้ ทรงได้จาก “จินตนาการ” และ “ความคิดฝัน” ประกอบการพิจารณาค้นหาจากแผนที่จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นแหล่งใกล้กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอเชิญชวนให้ท่านช่วยกันตรวจสอบข้อมูลอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง

6. ในด้านการเกษตร ได้พระราชทานพระราชดำริให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรก 60% ใช้พื้นที่พัฒนาการเกษตร ส่วนที่สอง 30% ใช้สร้างสระเก็บกักน้ำและส่วนที่สาม 10% จัดเป็นที่อยู่อาศัย ถนนและคันดินหรือคูคลอง

7. ต่อมาได้พระราชทานแนวเกษตรกรรม ซึ่งต่อมาทรงใช้ชื่อว่า “ทฤษฎีใหม่” ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้ทรงคิดและคำนวณตามหลักวิชา ถึงวิธีการบริหารทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยกำหนดสิ่งที่เกษตรกรหรือชาวนาควรปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นประจำ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม เป็นหนี้สินและยากจน แต่การปฏิบัติให้บังเกิดผล จะต้องมีสมมุติฐาน(Hypothesis) เบื้องต้นของเกษตรกรซึ่งควรยอมรับหรือตกลงโดยปริยายบางประการ เช่น

7.1 มีพื้นที่น้อยประมาณ 15 ไร่ (น้อยกว่าอัตราถือครองที่ดินเฉลี่ยซึ่งประมาณ 25 ไร่)

7.2 อยู่ในเขตเกษตรใช้น้ำฝน ฝนตกไม่ชุกนัก (ภาคกลาง อีสาน และเหนือ)

7.3 ที่ดินมีสภาพที่สามารถขุดบ่อเก็บกักน้ำได้

7.4 ฐานะค่อนข้างยากจน (เทียบกับคนอื่น)

7.5 มีสมาชิกครอบครัวปานกลาง (ประมาณ 5-6 คน)

7.6 ในระยะแรกจะมีความเพียงพอตามอัตภาพ พอเลี้ยงตัวเองได้ ไม่รวยแต่ไม่อดอยาก

7.7 ไม่มีอาชีพหรือแหล่งรายได้อื่นที่ดีกว่า บริเวณใกล้เคียง

7.8 ต้องประหยัดและมีความสามัคคีกับเพื่อนบ้าน

8. “สิ่งที่ควรปฏิบัติ” หรือ “วิธีการ” และ “วัตถุประสงค์” ของการปฏิบัติตามทฤษฎีนี้ คือ แบ่งแปลง 15 ไร่ ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30:30:30:10 เหมือนที่วัดมงคลและเพื่อให้ตัวเลขลงตัวและง่าย

พื้นที่ 30% ใช้ปลูกข้าวในฤดูฝนเพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันของครอบครัว เพื่อให้เพียงพอบริโภคตลอดปี ในฤดูแล้งถ้ามีเพียงพออาจปลูกพืชราคาดี เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันและเพื่อจำหน่าย

พื้นที่ 30% ใช้ปลูกพืชยืนต้น พืชไร่ และพืชสมุนไพร

พื้นที่ 30% ใช้ขุดสระเก็บกักน้ำเพื่อเสริมน้ำฝนในฤดูฝน ปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนเลี้ยงสัตว์น้ำและใช้อุปโภคบริโภค

พื้นที่ 10% ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ถนน คันดิน และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ
แนวความคิดเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่

ทัศนา เขมณี (2541 : 80) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ความคิดเกี่ยวกับการพึ่งตนเอง ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานการจัด การที่ดินและน้ำเพื่อทำการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นทฤษฎีที่มุ่งช่วยให้ เกษตรกรรายย่อยที่สามารถประกอบอาชีพเกษตรให้ได้ผล พอเพียงที่จะเลี้ยงตนเอง เป็นทฤษฎีที่ มุ่งให้เกษตรกรแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเอง

2. แนวความคิดกับความอิสระ ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีที่มุ่งช่วยเหลือ เกษตรกรที่ประสบ ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรกรรม และความเสียหายของพืชผลอันเนื่องมาจากความแปร ปรวนของดินฟ้าอากาศ ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่เกษตรกรจำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น ดังนั้นทฤษฎีใหม่ จึงมีส่วนร่วมให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตนเองได้

3. แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการบริหาร การจัดการที่ดิน และน้ำโดยอาศัยหลักวิชาการเข้ามาช่วย เพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้ประโยชน์ได้ สูงสุดในการดำรงชีวิต

4. แนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน ต้องอาศัยคุณสมบัติหลายประการ คือ

4.1 ความขยัน ความอดทน การนำทฤษฎีใหม่ไปใช้มีข้อเสนอแนะว่านอกจากจะต้อง ดูความเหมาะสมกับปัจจัยสิ่งแวดล้อม เกษตรกรต้องมีความขยันไม่เกียจคร้าน และต้องมีความอด ทนจึงจะประสบความสำเร็จ

4.2 ความสามัคคี และการรวมกลุ่ม เป็นคุณสมบัติที่จำเป็น ปรากฏในทฤษฎีใหม่ใน ขั้นที่ 2 ทำให้เกษตรกรรวมพลังในรูปกลุ่ม หรือสหกรณ์ ร่วมมือร่วมใจในการ ช่วยเหลือกัน ทำ ให้เกิดความสามัคคี

4.3 ความใฝ่รู้ในการแสวงหาความรู้ และการศึกษาข้อมูล และความรู้ในการทำ การเกษตรทฤษฎีใหม่การศึกษาสภาพดิน ปรัชญาเจ้าหน้าที่และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะ สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและเหมาะสม

4.4 การอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกัน ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อให้สามารถเลี้ยงตน เองได้อย่างเพียงพอ นั้น มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการเลี้ยงสัตว์ที่เกื้อกูลกัน เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด หมู บริเวณขอบสระน้ำ หรือบริเวณบ้านเพื่อให้เป็นอาหาร ของปลา การอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล กันจึงเกิดประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย

5. แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีที่เป็นไปตามขั้นตอน คือ เมื่อ นำทฤษฎีในขั้นที่หนึ่งแล้ว ก็สามารถทำทฤษฎีในขั้นที่ 2 ซึ่งจะทำให้เกิดผลที่สมบูรณ์ ว่าการ ทำทฤษฎีในขั้นที่ 1 เมื่อทำทฤษฎีในขั้นที่ 2 ได้แล้วก็สามารถพัฒนา ไปทำทฤษฎีในขั้นที่ 3 จึง จะเป็นทฤษฎีที่เหมาะสมและสมบูรณ์แบบ

6. แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม โดยการร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีนี้ ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมกับชุมชนสังคมและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นส่วนของการ การ องค์กรเอกชนตลอดจนสมาชิกในชุมชน ทำให้เกิดการพัฒน์ที่สูงขึ้น

7. แนวความคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการนำทฤษฎีใหม่ไปใช้จะต้องดูความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ ถ้าหากสภาพภูมิประเทศไม่เหมาะสมในการทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่ไม่ได้ต้องหาหนทางอื่นที่เหมาะสมต่อไป หรือหากการดำเนินงานเกษตรกรรมอื่น หรือ การปลูกผลไม้ที่ได้ผลอยู่แล้วก็ไม่ควรปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เพราะไม่มีความจำเป็น ดังนั้นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใดๆ จึงต้องดูให้เหมาะสมกับความต้องการ ความจำเป็นสภาพแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ มิใช่เพียงเห็นว่าเป็นทฤษฎีที่ได้รับความนิยมก็จะลงมือทำเพียงอย่างเดียว

แนวคิดทั้ง 7 ประการ เป็นแนวคิดที่อยู่พร้อมในทฤษฎีใหม่ หากเกษตรกรดำเนินการตาม ทฤษฎีก็ย่อมจะเกิดการพัฒนาและประสบความสำเร็จในอาชีพเกษตร

4. วัตถุประสงค์ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

กรมวิชาการเกษตร (2539 : 40) ได้กล่าวถึงเกษตรทฤษฎีใหม่ว่ามีวัตถุประสงค์ในการ ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ดังนี้ คือ

1. มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรในชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้ และร่วมมือกันในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในไร่นาของตนเอง อันก่อให้เกิดการทำไร่นาสวนผสมและการ เกษตรแบบผสมผสาน ที่สามารถเลี้ยงชีพได้ตลอดปีและยังเอื้ออำนวยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการ ฟื้นฟู สภาพแวดล้อมควบคู่กับการสืบสานวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่ยั่งยืน

2. มุ่งเชื่อมประสานการเรียนรู้ทรัพยากรและความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน ภาควิชาการ และสื่อมวลชน ให้มีการสนับสนุนให้เกิดการรณรงค์ พัฒนาแหล่งน้ำ สนับสนุนให้เกษตรกรประสบความสำเร็จ ตามแนวทางและวิธีการดำเนินงาน ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

5. หลักการในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

กรมส่งเสริมการเกษตร (2539 : 25-24) ได้ให้หลักในการแบ่งพื้นที่ถือครองทางการ เกษตร โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีเนื้อที่ถือครองโดยประมาณ 10 – 15 ไร่ ต่อครอบครัว โดย แบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ไร่ละ 30 พื้นที่เฉลี่ยประมาณ 3 ไร่ ใช้ทำการขุดสระเก็บน้ำไว้ใช้ในการ เพาะปลูก โดยมีความลึก 4 เมตร ซึ่งกักเก็บน้ำได้ 19,000 ลูกบาศก์เมตร โดยการรอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับน้ำฝน เกษตรกรจะสามารถนำน้ำไปใช้ในการเกษตร ได้ตลอดทั้งปี ทั้งยังสามารถเลี้ยงปลา และปลูกพืชน้ำได้

ส่วนที่ 2 ไร่ละ 60 พื้นที่เฉลี่ยประมาณ 10 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรปลูกพืชผลต่าง ๆ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ

ไร่ละ 30 ในส่วนที่ 1 ทำการปลูกข้าวมีพื้นที่ประมาณ 5 ไร่

ไร่ละ 30 ในส่วนที่ 2 ปลูกพืชไร่หรือพืชสวน ผักสวนครัวตามแต่สภาพพื้นที่และสภาพวะของตลาดเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวพื้นที่ประมาณ 5 ไร่

ส่วนที่ 3 ไร่ละ 10 ของพื้นที่ที่เหลือมีพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 2 ไร่ จัดเป็นที่อยู่อาศัย ถนนหนทางคันดินหรือคูคลอง ตลอดจนการปลูกพืชสวนครัวและเลี้ยงสัตว์

มูลนิธิชัยพัฒนา (2536 : 6-7) ได้ให้หลักการในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ทฤษฎีใหม่ : ขั้นที่หนึ่ง

1. เป็นรูปแบบการทำเกษตรสำหรับเกษตรกรรายย่อยซึ่งมีพื้นที่ทำกินประมาณ 15 ไร่
2. ให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตร ซึ่งเลี้ยงตัวเองได้ (Self Sufficiency) ในระดับที่ประหยัดก่อน
3. เกษตรกรทำนา เพื่อผลิตข้าวไว้เพียงพอแก่การบริโภคในครัวเรือนใน 1 ปี (ต้องทำนา ประมาณ 5 ไร่)

สัดส่วนการใช้พื้นที่ทำการเกษตร ตามแนวทางทฤษฎีใหม่ แบ่งตามสัดส่วน 30- 30 -30 -10 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สระน้ำ พื้นที่	3 ไร่ (= 30%)
2. นาข้าว	5 ไร่ (= 30%)
3. พืชไร่ หรือพืชสวน	5 ไร่ (= 30%)
4. ที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ	2 ไร่ (= 10%)

พื้นที่สระน้ำ $3 \times 1,600 \times 4 = 19,200$ ลูกบาศก์เมตร

พื้นที่การเกษตรที่ต้องการใช้น้ำในฤดูแล้ง มีอยู่ 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. ข้าว 5 ไร่ จึงต้องมีน้ำ $5 \times 1,000 = 5,000$ ลูกบาศก์เมตร
2. พืชไร่ หรือไม้ผล 5 ไร่ $5 \times 1,000 = 5,000$ ลูกบาศก์เมตร

รวม $= 10,000$ ลูกบาศก์เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีใหม่ : ขั้นที่สอง

เมื่อตั้งศูนย์บริการที่วัดมงคลชัยพัฒนาและแปลงตัวอย่างที่บ้านกุดต่อแก่น ตำบลกุ่มเก่า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำเร็จแล้วเกษตรกรก็เริ่มเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติ จึงขอให้ดำเนินการในที่ดินของตนเมื่อได้ผลก็ต้องเริ่มขั้นที่สอง คือ

ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูป กลุ่มหรือสหกรณ์ ร่วมแรงร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ คือ

1. การผลิต (พันธุ์พืช เตรียมดิน ขนประทาน ฯลฯ)
2. การตลาด (ลานตากข้าว ชั่ง เครื่องสีข้าว การจำหน่ายผลผลิต)
3. การเป็นอยู่ (กะปิ น้ำปลา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ)
4. สวัสดิการ (สาธารณสุข เงินกู้)
5. การศึกษา (โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก)
6. สังคมและศาสนา

ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการ มูลนิธิ และเอกชน

ทฤษฎีใหม่ : ขั้นที่สาม

ติดต่อร่วมมือกับแหล่งเงิน (ธนาคาร) และกับแหล่งพลังงาน (บริษัทน้ำมัน) เพื่อ

1. ตั้งและบริหารโรงสี (2)
2. ตั้งและบริหารร้านสหกรณ์ (1,3)
3. ช่วยการลงทุน (1,2)
4. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต (4,5,6)

ทั้งนี้ฝ่ายเกษตรกร และฝ่ายธนาคารกับบริษัทจะได้รับประโยชน์

1. เกษตรกรขายข้าวและพืชผลการเกษตรในราคาสูง (ไม่ถูกกดราคา)
2. ธนาคารกับบริษัทซื้อข้าวบริโภคในราคาต่ำ (ซื้อข้าวเปลือกตรงจากเกษตรกรและมาสีเอง) (2)
3. เกษตรกรซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคในราคาต่ำ (เป็นร้านสหกรณ์ ราคาส่ง)
4. ธนาคารกับบริษัท จะสามารถกระจายบุคลากร
5. เกษตรกรถือครองที่ดินและดำรงชีวิตครอบครัวอย่างพอมีกิน
6. ลดปัญหาการละทิ้งถิ่นที่อยู่และลดปัญหาในชุมชนเมือง

หมายเหตุ การพัฒนาแนว "ทฤษฎีใหม่" นี้มีความจำเป็นต้องประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศสิ่งแวดล้อม จึงเกิดประโยชน์สูงสุด (มูลนิธิชัยพัฒนา. 2536 : 6-7)

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (มปป.) ให้หลักการสำคัญของทฤษฎีใหม่ไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีหลักการคือ

1. เป็นวิธีการปฏิบัติของเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดินจำนวนน้อย แปลงเล็ก (ประมาณ 15 ไร่) ซึ่งเป็นอัตราร้อยละของโดยเฉลี่ยของเกษตรกรทั่วไป
2. ให้เกษตรกรมีความพอเพียง ที่จะเลี้ยงตัวเองได้ (Self Sufficiency) ในระดับที่ประหยัด ก่อน ทั้งนี้ต้องมีความสามัคคีในท้องถิ่น
3. มีการผลิตข้าวบริโภคพอเพียงประจำปี โดยถือว่าครอบครัวหนึ่ง ทำนา 5 ไร่ จะมีข้าวพอกินตลอดปี ข้อนี้เป็นหลักสำคัญของทฤษฎีนี้
4. จะต้องใช้หลักเกณฑ์เฉลี่ยว่า ต้องมีน้ำใช้ระหว่างช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 1,000 ลบ.ม. ต่อ 1 ไร่ หากแต่ละแปลงเกษตรมีเนื้อที่ 5 ไร่ และแบ่งตามสัดส่วน 30:30:30:10 จะมีพื้นที่การเกษตรที่ต้องการน้ำอยู่ 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

นาข้าว	5 ไร่	จึงต้องมีน้ำ	$5 \times 1,000 =$	5,000	ลบ.ม.
พืชไร่หรือไม้ผล	5 ไร่	จึงต้องมีน้ำ	$5 \times 1,000 =$	5,000	ลบ.ม.
		รวม		= 10,000	ลบ.ม.

ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีน้ำสำรองไว้หน้าแล้ง โดยเฉลี่ยประมาณ 10,000 ลบ.ม. จึงได้ตั้งสูตรคร่าวๆว่าแต่ละแปลงประกอบด้วยสระน้ำเนื้อที่ 3 ไร่ ขุดลึก 4 เมตร จะมีน้ำจุได้ประมาณ 19,000 มีที่อยู่อาศัยและอื่นๆ 2 ไร่ นาข้าว 5 ไร่ พืชไร่ พืชสวน 5 ไร่รวมทั้งแปลงเนื้อที่ 15 ไร่ ในแปลงเนื้อที่ 15 ไร่ ให้จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนแรก เนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 20) ขุดเป็นสระเก็บน้ำ ไว้ใช้ในการเพาะปลูก โดยใช้ไค้ทั้งปลูกข้าว ปลูกพืชสวนครัว ปลูกไม้ยืนต้น ปลูกพืชในน้ำและเลี้ยงปลา เพื่อเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

ส่วนที่สอง เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ หรือร้อยละ 70 ใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตรกรรมต่างๆ

ส่วนที่สาม เนื้อที่ประมาณ 1.5 ไร่ หรือร้อยละ 10 ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ถนนและก่อสร้างคันดิน หรือคูคลอง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2541) ได้ให้หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ไว้ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแนวทางการพัฒนาการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” เมื่อปี พ.ศ. 2532 ตามความคิดเห็นที่ทรงคิดและคำนวณตามหลักวิชาการว่าเป็นสิ่งที่เกษตรกรหรือชาวนาควรปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นประจำ ได้แก่ ฝนแล้ง ความยากจนและเป็นหนี้สิน โดยวางบนสมมุติฐาน ซึ่งยอมรับหรือตกลงในเมืองต้นกัน โดยปริยายบางประการ เช่น

- มีพื้นที่น้อย ประมาณ 15 ไร่ (น้อยกว่าอัตราร้อยละเฉลี่ย 25 ไร่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อยู่ในเขตเกษตรใช้น้ำฝน ฝนตกไม่ชุก (ภาคกลาง อีสาน และภาคเหนือ)
- สภาพดิน สามารถขุดบ่อเก็บกักน้ำเพื่อให้อุปโภคบริโภคได้
- เกษตรกรมีฐานะค่อนข้างยากจน มีสมาชิกในครอบครัวประมาณ (5-6 คน)
- ไม่มีอาชีพหรือแหล่งรายได้อื่นที่ดีกว่าในบริเวณใกล้เคียง

ซึ่งมิได้รับส่งให้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสทุกอย่าง แต่ให้นำไปทดลองทำและได้ทรงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทดลองทดสอบ เพื่อหาข้อมูลที่ต้องการเพื่อเขียนคำแนะนำสำหรับเกษตรกรต่อไป ทั้งนี้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องทำและพิสูจน์ว่าหากเกษตรกรปฏิบัติตามดังกล่าวจะสามารถพอเลี้ยงตนเองได้จึงควรทำเพิ่มอีกหลายแห่ง และติดตามข้อมูลกันหลายปี เพื่อพิสูจน์ยืนยันทฤษฎีนี้ หากได้รับความสำเร็จก็ขยายผลต่อไป หากไม่ได้รับความสำเร็จก็ต้องปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสมมติฐานที่เปลี่ยนแปลงไป และปัจจัยสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันทั้งด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งจะให้ผลผลิต และรายได้ที่ได้รับแตกต่างกันไปด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชกระแสรับสั่งในพระราชวโรกาส ต่างๆ กันสรุปว่าทฤษฎีใหม่ มี 3 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 การผลิต เป็นการผลิตให้พึ่งตนเองได้ ด้วยวิธีง่าย ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลัง ให้พอมีกินไม่อดอยาก (15 มีนาคม 2539)

ขั้นที่ 2 เกษตรกรรวมพลังกันในกลุ่มหรือสหกรณ์ ร่วมแรงใน

1. การผลิต	2. การตลาด
3. การเป็นอยู่	4. สวัสดิการ
5. การศึกษา	6. สังคมและศาสนา

เพื่อให้พอมีพอกิน มีใช้ ช่วยให้ชุมชนและสังคมดีขึ้นไปพร้อมๆ กัน ไม่รวยคนเดียว (12 กุมภาพันธ์ 2538)

ขั้นที่ 3 ร่วมมือกับแหล่งเงินและแหล่งพลังงาน ตั้งและบริการโรงสี ตั้งและบริการร้านสหกรณ์ ช่วยกันลงทุน ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท ซึ่งไม่ใช่ทำอาชีพเกษตรอย่างเดียว (13 กุมภาพันธ์ 2538)

จากหลักการสำคัญของทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเน้นว่าเป็นวิธีการปฏิบัติของเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดินจำนวนน้อย แปลงเล็ก(ประมาณ15ไร่) ให้เกษตรกรมีความเพียงพอที่เลี้ยงตัวเองได้ในระดับที่ประหยัดก่อน ทั้งนี้ต้องมีความสามัคคีในท้องถิ่น มีการผลิตข้าวบริโภคเพียงพอ ประจำปี ต้องมีน้ำใช้ระหว่างช่วงฤดูแล้ง พัฒนาการในฐานะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดและทำงานร่วมกับประชาชน จึงควรดำเนินการตามบทบาทให้สามารถสนองตามแนวพระราชดำริ โดยนำแนวทางการดำเนินงานตามแผนงานต่างๆ ที่กรมการพัฒนาชุมชนให้รู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จักคิด ตัดสินใจและปฏิบัติ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถ

1. เลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิตที่ประหยัด มีวิธีการคือ

1.1 ประหยัดทรัพย์

1.1.1 ส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล ที่ยัง ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเก็บออมเงิน แล้วรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรสนับสนุนให้สามารถดำเนินการให้ก้าวหน้าไปสู่กิจกรรม

- 1) ศูนย์สาธิตการตลาด เป็นการสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ รวมกันซื้อสินค้าราคาถูก
- 2) บัณฑิต เป็นการสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ รวมกันขายผลผลิตเพื่อให้ได้ราคาที่เป็นธรรม
- 3) ธนาคารข้าว เป็นการช่วยเหลือสงเคราะห์ให้ประชาชนที่มีฐานะยากจนขาดแคลนข้าวบริโภคในหมู่บ้าน ตำบล มีข้าว บริโภค อาจจะได้โดยให้แลกแรงงานหรือให้ฟรี
- 4) ให้กู้ยืมเงิน เป็นการสนับสนุนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯเกี่ยวกับเงินทุนสำหรับประกอบอาชีพและบรรเทาความเดือดร้อน

กรมส่งเสริมให้ประชาชนในชนบทจัดตั้งและดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ จึงเป็นเรื่องของวิธีการที่จะทำให้ประชาชนรู้จักประหยัดโดยอาศัยการพัฒนาจิตใจเป็นตัวนำ ทำให้เกิดการประหยัด ส่วนกิจกรรมศูนย์สาธิตการตลาด บัณฑิต การให้กู้ยืมเงิน เป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของครอบครัวสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพราะสามารถให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

1.1.2 ส่งเสริมให้เด็กรู้จักประหยัดและเก็บออม โดยสนับสนุนให้สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯในทางปฏิบัติ พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง เป็นผู้สมัครใจหรือเป็นผู้รับรองและคอยดูแล ตักเตือนให้ส่งเงินสัจจะสะสมอย่างสม่ำเสมอ เป็นการฝึกฝนให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ คนอื่นๆทั้งเป็นการปลูกฝังให้เด็กรู้จักประหยัดและเก็บออมมีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน

1.1.3 ส่งเสริมให้เยาวชน รู้จักประหยัด โดยให้สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯเพื่อส่งเสริมให้รู้จักประหยัดและเก็บออมเงิน และยังปลูกฝังให้มีความรับผิดชอบต่อตัวเอง เพื่อนสมาชิก สังคม และชุมชน

1.1.4 ส่งเสริมให้สตรีในหมู่บ้าน ตำบล ที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆมีความประหยัดและ

เก็บออมเงิน โดยสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินในท้องถิ่น ของประชาชน
เอง

1.1.5 ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพต่างๆสมัครเป็นสมาชิกวิสาหกิจกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ
ผลิต เพื่อจะได้มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานด้านอาชีพ แทนการกู้ยืมนายทุนเงินกู้ไปลง
ทุนซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงโดยไม่จำเป็น

1.2 ประหยัดน้ำ

กรมพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ได้แก่ อ่างเก็บ
น้ำ ทำนบ ฝาย เขื่อน ทางระบายน้ำ สระ หนองน้ำ คลองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีมาตั้ง
แต่ พ.ศ. 2525 แต่ได้ดำเนินงานอย่างจริงจังเมื่อปี 2535 เป็นต้นมา โดยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อประสิทธิภาพการใช้น้ำแก่ประชาชน โดยจัดตั้ง

1.2.1 กลุ่มผู้นำการใช้น้ำ ซึ่งประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้า กรรมการ
หมู่บ้าน ฝ่ายกิจกรรมการพัฒนาในหมู่บ้านที่มีโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็ก อำนวยการบริการสร้าง
แหล่งน้ำ ให้ความรู้เผยแพร่ความคิดเกี่ยวกับการใช้น้ำแก่เกษตรกร

1.2.2 กลุ่มผู้ใช้น้ำ เน้นการสนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรม
ด้านอาชีพภายใต้ความต้องการของกลุ่ม

6. ปัญหาและอุปสรรคในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

ปัญหาและอุปสรรคที่กรมส่งเสริมการเกษตร (2542 : 25-24) กล่าวไว้ว่า ปริมาณน้ำในสระ
น้ำมีไม่เพียงพอแก่การเพาะปลูกในฤดูแล้ง ถ้าไม่มีฝนตก 300 วัน ระดับน้ำของสระลดลงวันละ 1
ซม.ต่อวัน 1ปี ลดลง 3 เมตร ดังนั้นจึงเหลือน้ำในไร่นา 4,800 ลูกบาศก์เมตร ในฤดูแล้งดังนั้นถ้า
ทฤษฎีนี้จะสมบูรณ์ สระน้ำในไร่นาจะทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถมีความจำ
เป็นต้องมีแหล่งน้ำใหญ่มาคอยเติม เปรียบเสมือนมีแทงค์น้ำใหญ่มาคอยเติมตุ่มน้ำเล็กให้เต็มอยู่
เสมอและเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำได้ในตัว (น้ำในแทงค์+น้ำในตุ่มใบเล็กๆรอบๆแทงค์) ในฤดูฝน
เมื่อถึงหน้าแล้ง น้ำในตุ่มเล็กหมดก็ตักน้ำในแทงค์มาคอยเติมตุ่มเพื่อประโยชน์ต่อกัน

สุเมธ ตันติเวชกุล(มปป.) ได้กล่าวถึง อุปสรรคที่สำคัญที่สุดคือ อ่างเก็บน้ำหรือสระ ที่มี
น้ำเต็ม และได้รับน้ำให้เต็มเพียงปีละหนึ่งครั้งในหน้าฝนแต่จะมีการระเหยวันละ 1 ซม. โดยเฉลี่ยใน
วันที่ไม่มีฝนตก หมายความว่าในปีหนึ่งถ้านับว่าฝนไม่ตก300 วัน ระดับน้ำของสระจะลดลง 3 เมตร
(ในกรณีนี้ ¼ ของ19,000 ลูกบาศก์เมตร) น้ำที่ใช้ได้เหลือ 4,750 ลูกบาศก์เมตร จึงต้องมีการเติมน้ำ
เพื่อให้เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ความรู้และความเข้าใจในทฤษฎีใหม่

กรมส่งเสริมการเกษตร (2542) ได้กล่าวถึงความรู้และความเข้าใจในทฤษฎีใหม่ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีใหม่ มีใช้วิธีการหรือเทคนิคเดียวกันนั้นในการที่จะแก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้ทุกกรณี ทุกพื้นที่

2. ทฤษฎีใหม่ เป็นทางเลือกทางหนึ่งที่น่าหวังแก้ไขปัญหาให้อยู่ได้ในระดับพอเพียง

3. ทฤษฎีใหม่ เป็นการจัดการ หรือวิธีการจัดการทรัพยากร หรือการจัดการพื้นที่เกี่ยวกับเรื่อง ดิน น้ำ การปลูกพืชและพันธุ์ไม้ ให้สามารถดำรงชีพและประกอบกิจการเกษตรอย่างพออยู่พอกินในเบื้องต้น

4. ทฤษฎีใหม่ในขั้นที่ 1 เป็นระบบการทำฟาร์ม ที่มีระบบย่อยอยู่ในระบบใหญ่ ได้แก่ ระบบการทำนา ระบบการปลูกพืช (ผสมผสาน) ระบบการจัดการน้ำ และระบบครัวเรือนเกษตรกร

5. ทฤษฎีใหม่ในขั้นที่หนึ่ง เป็นการจัดการพื้นที่ในสัดส่วน 30:30:30:10 ตามทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติมิใช่สูตรตายตัวสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

6. ทฤษฎีใหม่มุ่งพัฒนาขีดความสามารถ การบริการ การจัดการและการให้น้ำให้มีประสิทธิภาพ

7. ทฤษฎีใหม่ สร้างความเข้มแข็งจากการพึ่งพาตนเอง

8. ทฤษฎีใหม่ต้องอาศัยความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การประหยัด และทักษะ

9. ทฤษฎีใหม่สอนให้รู้จักสามัคคีรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

10. ทฤษฎีใหม่ สอนให้คนรู้จักการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นทั้งใกล้ชิดและห่างไกล โดยอาศัยความยุติธรรมและคุณธรรม

กรมวิชาการเกษตร (2543:28) ได้สรุปความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องของการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำและแรงงาน ของเกษตรกรให้เป็นไปตามความเหมาะสม โดยเริ่มแรกจากการแบ่งพื้นที่ ออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ แหล่งน้ำ : นาข้าว:พื้นที่ปลูกไม้ผล พืชไร่: ที่อยู่อาศัย ในอัตราส่วน 30:30:30:10 และจากการดำเนินการในพื้นที่หลายๆแห่งพบว่า อัตราส่วนเหล่านี้สามารถยืดหยุ่นได้ แต่สิ่งที่จำเป็นจะต้องมีได้แก่ แหล่งน้ำ นาข้าว โดยต้องผลิตข้าวไว้เพียงพอบริโภคในครัวเรือน (คนไทยเฉลี่ยกินข้าวคนละ 200 กก. ข้าวเปลือกต่อปี) นอกจากนั้นจะต้องพิจารณาเงื่อนไขของพื้นที่ ถ้าหากพื้นที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นพื้นที่ที่ติดอยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนมาทำเกษตรทฤษฎีใหม่

2. เกษตรทฤษฎีใหม่จะสมบูรณ์ได้ จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม ดังนั้นในเขตชลประทานก็สามารถทำได้ ถ้าหากมีปัญหาด้านการผลิต อย่งไรก็ตามยังเน้นเกษตรกรรายย่อยซึ่งส่วนใหญ่อยู่นอกเขตน้ำฝน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ จะต้องทำในพื้นที่เดียวกัน ที่ดินต้องสามารถขุดสระน้ำและเก็บกักน้ำได้ เพื่อให้สามารถบริหารน้ำได้ นอกจากนี้จำเป็นต้องมีแรงงานเพียงพอในการดูแลกิจกรรมต่างๆ

4. อัตรา 10% บริเวณที่อยู่อาศัยไม่จำเป็นต้องเป็นบ้าน แต่ควรกันไว้เพื่อทำโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่พักร้อนเพราะในระยะแรกพืชผลยังไม่ให้ผลผลิต

8. การทำทฤษฎีใหม่ในไร่นาสวนผสม

อภิธรรม พุกภักดี (2541:79) กล่าวถึง พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริเกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของไร่นาสวนผสมดังนี้

1. แหล่งน้ำในการทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และการปลูกพืช น้ำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาย่อมมีความจำเป็น เกษตรกรมีหน้าที่เก็บกักน้ำในไร่นา โดยการขุดสระน้ำเพื่อใช้ในการเลี้ยงสัตว์ และการปลูกพืชและยังใช้แหล่งน้ำในไร่นาในการเลี้ยงปลา

2. ผลผลิตจากพืชต่างๆ ในไร่นาเกษตรกร โดยเกษตรกรทำการเพาะปลูกข้าวไว้บริโภค และส่วนที่เหลือขายเป็นรายได้ของเกษตรกร การปลูกพืชไร่ พืชสวน ในพื้นที่ที่ทำการเกษตรก็สามารถเก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี

3. การเลี้ยงสัตว์และการปลูกพืช ทำให้เกิดประโยชน์ในการที่ปลูกพืชและสัตว์สามารถเกี่ยวกันกล่าวคือ เศษวัสดุที่เหลือจากพืชสามารถให้สัตว์กินได้ การเลี้ยงสัตว์เป็นกิจกรรมที่เกษตรกรได้รายได้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการปลูกพืช แต่พื้นที่ในบริเวณสระน้ำ ร่องสวนและคูคลองตามธรรมชาติไม่เพียงพอแก่การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และใช้บริโภคและอุปโภคในครัวเรือน ดังนั้นจึงควรมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่รองรับไว้เติมน้ำในฤดูฝนแล้วสระน้ำในไร่นาของเกษตรกร เช่น น้ำจากเขื่อน สระน้ำขนาดใหญ่ ฝ่ายทดน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ

9. ประโยชน์ของทฤษฎีใหม่

มัญญ มุกข์ประดิษฐ์ (2541:5-7) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของทฤษฎีใหม่ไว้ดังนี้

จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานในโอกาสต่างๆนั้น พองจะสรุปถึงประโยชน์ของทฤษฎีใหม่ดังนี้

1. ให้ประชาชนพออยู่พอกิน สมควรแก่สภาพในระดับที่ประหยัด ไม่อดยากและเลี้ยงตนเองได้

2. ในน้ำแล้งมีน้ำน้อย ก็สามารถเอาน้ำที่เก็บไว้ในสระมาใช้ปลูกพืชผักต่างๆได้ แม้แต่ข้าวก็ยังปลูกได้ โดยไม่ต้องเบียดเบียนชลประทาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ในปีที่ผ่านมาตามฤดูกาลโดยมีน้ำดีตลอดปี ทฤษฎีใหม่นี้ก็สามารถสร้างรายได้ให้ร่ำรวยขึ้นได้

4. ในกรณีที่เกิดอุกภัยก็สามารถที่จะฟื้นตัวและช่วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง โดยทางราชการไม่ต้องช่วยเหลือมากเกินไป อันเป็นการประหยัดงบประมาณด้วย

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์

ทศมา เขมณี และคณะ (2525 : 55-56) ได้วิจัยเรื่องการผลิตและการใช้วีดิทัศน์ประกอบการฝึกอบรมกระบวนการกลุ่มในปี พ.ศ. 2524 โดยได้ผลิตวีดิทัศน์ เพื่อใช้ประกอบการฝึกอบรมกระบวนการกลุ่ม แก่ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป จำนวน 4 เรื่อง คือ มนุษยสัมพันธ์ ลักษณะผู้นำ บทบาทสมาชิกกลุ่มและทักษะการนำอภิปราย ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการศึกษาโดยวีดิทัศน์สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการศึกษาโดยวีดิทัศน์ แสดงว่าวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรมีการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาในระบบกับผู้ศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เช่น การให้ความรู้แก่เกษตรกร และการให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อให้ความรู้เพื่อฝึกอาชีพหรือความชำนาญบางอย่าง

วิภาวี ตูลยานนท์ (2532 : 137-138) ได้วิจัยเรื่องการจัดวีดิทัศน์เคลื่อนที่เพื่อการศึกษา นอกโรงเรียน สำหรับกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งจากการวิจัยพบว่า

1. ด้วยความจำเป็น และคุณประโยชน์ในการจัดตั้งหน่วยวีดิทัศน์เคลื่อนที่ ทุกคนมีความเห็นว่าโครงการจัดตั้งวีดิทัศน์เคลื่อนที่มีประโยชน์มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับชาวชนบทโดยทั่วไปเป็นการให้บริการคนหนุ่มมากในเวลาฉิว การพบเห็นและได้รับประสบการณ์จากวีดิทัศน์บางครั้งยังดีกว่าการได้ดูจากของจริง

2. ด้านการอำนวยความสะดวกหน่วยวีดิทัศน์เคลื่อนที่จะสามารถช่วยให้งานของการศึกษานอกโรงเรียนเข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจได้อย่างกว้างขวางเป็นที่สนใจต่อประชาชน ทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้สะดวกในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น

3. ด้านการดำเนินงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดตั้งหน่วยวีดิทัศน์เคลื่อนที่ในระดับกรมแล้วบันทึกเนื้อหาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการให้การศึกษาระบบกลางๆ ใช้ได้ทั่วไป ส่วนเนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นควรให้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนภาคจัดทำขึ้นแล้วหมุนเวียนไปให้บริการตามท้องถิ่นต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ด้านความต้องการของชุมชนในบางท้องถิ่นที่ประชาชนไม่มีโอกาสเลือกชมรายการโทรทัศน์มากนักเนื่องจากภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยและรายการส่วนใหญ่จะเน้นหนักในด้านการให้ความบันเทิงส่วนด้านการศึกษายังขาดแคลนอยู่ ดังนั้นหากได้มีการผลิตวีดิทัศน์ เพื่อให้ความรู้กับประชาชนก็จะเกิดประโยชน์มาก

5. ความต้องการเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนในด้านต่างๆ ควรมีการผลิตวีดิทัศน์ด้านการประกอบอาชีพเพื่อการทำมาหากิน สุขภาพอนามัย การศึกษาของประชาชน แนวความคิด ทัศนคติ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย หากเป็นไปได้ ควรมีการสำรวจปัญหาความต้องการในท้องถิ่นก่อน จะได้นำมากำหนดเป็นความต้องการตามความจำเป็นตามลำดับเพื่อจะได้ผลิตวีดิทัศน์สนองความต้องการเหล่านี้

สุดสวาท เกศบุรมย์ (2530 : 176-177) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นและความต้องการวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยการออกแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ดำเนินการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

1. ความต้องการวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาด้านอาชีพ 9 วิชาคือ วิชาช่างยนต์ วิชาช่างวิทยุ วิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิชาช่างเชื่อมโลหะ วิชาอาหารและขนม วิชาช่างตัดผมเสริมสวยตามลำดับ ความต้องการอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต้องการรายการวีดิทัศน์ เพื่อนำไปให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องอาชีวะมาก เนื่องจากเห็นว่าการประกอบอาชีพจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิต

2. รูปแบบการเสนอรายการวีดิทัศน์ เห็นว่ารูปแบบการเสนอวีดิทัศน์ด้านอาชีพควรใช้การสาธิตอาจเป็นเพราะว่าวีดิทัศน์ใช้ในการสาธิตได้ดี แสดงให้เห็นทุกขั้นตอนโดยเฉพาะภาพที่แสดงในระยะใกล้ (close - up) ทำให้ผู้ดูสิ่งที่ต้องการจะเน้นได้ชัดเจน และเห็นว่ารูปแบบการเสนอรายการวีดิทัศน์ควรใช้หลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งอาจเป็นทั้งการบรรยาย การสาธิต การสนทนาซักถาม สารคดีและละคร โดยพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหารายการประกอบด้วย ทั้งนี้เพราะการเสนอรายการหลายรูปแบบทำให้ไม่เบื่อกว่า

3. ความยาวของรายการวีดิทัศน์ รายการวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาด้านอาชีพ แต่ละรายการควรมีความยาวตั้งแต่ 15 - 30 นาที

พิลาศ เกื้อมี (2519 : 23) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางช่าง โดยการสอนด้วยวิธีการสาธิตธรรมดา และการสาธิตโดยใช้เทปโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูพระนคร ชั้นปีที่ 1 ปีการ

ศึกษา 2518 ปรากฏผลการวิจัยพบว่า การฝึกทักษะทางช่างโดยการสอนด้วยการสาธิตจากเทปโทรทัศน์ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางช่างกับการสาธิตโดยครู มีความแตกต่างกัน

ถวัลย์ พรหมนรกิจ (2531 : 32) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำจากบทเรียน โปรแกรมสื่อประสมแบบชุดการเรียน โปรแกรมสื่อประสมแบบโทรทัศน์พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ที่เรียนจากบทเรียน โปรแกรมสื่อแบบโทรทัศน์ให้ผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำแตกต่างจากการเรียนจากบทเรียน โปรแกรมสื่อประสมแบบชุดการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

สุรสิทธิ์ อุปลา (2531 : 41) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทปโทรทัศน์ที่สร้างคำบรรยายโดยเด็กในชนบทกับเทปโทรทัศน์ที่สร้างคำบรรยายโดยผู้ใหญ่พบว่ากลุ่มทดลองมีผลการเรียนรู้แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มทดลองมีผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหลังการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนันต์นพ นิรมล (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ "ผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนจากเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ" ผลการศึกษาพบว่าผลการเรียนรู้ นาฏศิลป์ภาคปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนจากเทปโทรทัศน์แตกต่างจากผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการเรียนรู้ภาคความรู้ทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

สำราญ เจริญพิทย์ (2532 : 40) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางการเรียนโดยใช้บทเรียนเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ ในวิชางานเขียนระโนเบื้องต้นของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาพบว่าทักษะการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนเทปโทรทัศน์กับนักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติ ไม่แตกต่างกัน

อาทิตย์ สุดาจันทร์ (2534 : 55) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 จากเทปรายการโทรทัศน์ที่แทรกรายการบันเทิงระหว่างเนื้อหา ทุก 10 นาที และทุก 15 นาที กับรายการโทรทัศน์ปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์ที่แทรกรายการบันเทิงระหว่างเนื้อหาทุก 10 นาทีแตกต่างจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์ปกติ

ชัยพร พุ่มทองดี (2534) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาปฐมพยาบาลของนักเรียนพลตำรวจโรงเรียนตำรวจภูธร 4 โดยการสอนด้วยเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาปฐมพยาบาลของนักเรียนพลตำรวจ ที่สอนด้วยเทปโทรทัศน์สูงกว่าการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเกษตรทฤษฎีใหม่

สุรศักดิ์ ม่วงมูล (2542:30) ได้ทำวิจัยเรื่องความเข้าใจของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 ต่อการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยมีข้อมูลในการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาความเข้าใจของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 เกี่ยวกับ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่สามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

2. ศึกษาความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป ศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร การผลิตสัตว์ ส่วนใหญ่ทางบ้านประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีพื้นที่การเกษตร (ร้อยละ 68.18) จำนวน 1-30 ไร่

ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งน้ำของเกษตรทฤษฎีใหม่ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.72) มีความเข้าใจว่ากรณีแหล่งกักเก็บน้ำใน ไร่่น่าเป็นสิ่งสำคัญในการทำการเกษตร

ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.53) มีความเข้าใจว่า พื้นที่ที่เคยปลูกไม้ยืนต้นที่ให้ผลคุ้มค่าก็ควรดำเนินการต่อไปไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนมาทำเกษตรทฤษฎีใหม่

ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการปลูกพืช ที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงสัตว์ ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (ร้อยละ 79.06) มีความเข้าใจว่าการเลี้ยงสัตว์น้ำและสัตว์บกต้องให้มีความเหมาะสมกับแรงงานและพื้นที่ที่มีอยู่

ราชน เดี้นสว่าง (2543 :47) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร บ้านทุ่งครก ตำบลแคว อำเภอนะนง จังหวัดสงขลา จากการศึกษาปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับของเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เนื่องจากใช้เวลาในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่นานเกินไป รวมทั้งปัญหาที่ดินทำกินมีน้อยไม่รู้จะปลูกพืชชนิดใดให้เหมาะสม รวมทั้งเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือไม่เต็มที่และมีปัญหาด้านการลงทุนเพราะเกษตรกรมีทุนที่จะลงทุนน้อย

ความต้องการของเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้มีการฝึกอบรมดูงานเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความรู้และความเข้าใจให้มากขึ้น ต้องการให้เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือด้านความรู้และพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ชนิดต่างๆในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งผลิตวิดิทัศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่ โดยเลือกเนื้อหาที่เกี่ยวกับ
เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 3. วิธีดำเนินการวิจัย
 4. วิเคราะห์ข้อมูล
 5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 6. แผนการดำเนินงาน
 7. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน
 8. งบประมาณที่ใช้
1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเกษตรกรที่มีความสนใจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเกษตรกรในเขตตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 คน ซึ่งใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย
 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 วิดิทัศน์ประกอบการส่งเสริมเรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่
 - 2.2 แบบประเมินวิดิทัศน์
 - 2.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการรับสื่อ
 - 2.4 แบบวัดความพึงพอใจ
 - 2.5 แบบสอบถามติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังจากชมวิดิทัศน์ประกอบการส่งเสริม
และเผยแพร่ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่
 3. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการผลิตวิดิทัศน์
 - 3.1.1 ศึกษาระเบียบและรายละเอียดของวิชาปัญหาพิเศษ
 - 3.1.2 ศึกษาข้อมูลทางการผลิตวิดิทัศน์ เกษตรทฤษฎีใหม่และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 เรียบเรียงเนื้อหาเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่

3.1.4 เขียนโครงร่างปัญหาพิเศษและนำเสนอโครงร่างปัญหาพิเศษ

3.1.5 ติดต่อสถานที่ถ่ายทำ และไปสำรวจสถานที่ถ่ายทำเพื่อจะนำมาเขียนบทวิดิทัศน์

3.1.6 เขียนบทวิดิทัศน์

3.1.7 เก็บรวบรวมภาพที่จะใช้ในการผลิตวิดิทัศน์

3.1.8 ตัดต่อภาพวิดิทัศน์และบันทึกเสียง

3.2 ขั้นตอนการประเมินคุณภาพ

การประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ด้านต่างๆ และการประเมินความเหมาะสมของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินและวิเคราะห์คุณภาพและเนื้อหาของวิดิทัศน์ให้สามารถนำไปใช้งานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ดังนี้

3.2.1 ประเมินคุณภาพของวิดิทัศน์ด้านต่างๆ มีหัวข้อการประเมินดังนี้

- ความเหมาะสมของรูปแบบการนำเสนอ
- ความเหมาะสมของการจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง
- ความชัดเจนของภาพ
- ความเหมาะสมของการตัดต่อลำดับภาพ
- ความเหมาะสมของกราฟฟิก/ตัวอักษร
- เสียงบรรยาย
- ความเหมาะสมของคนตรีประกอบ
- ความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอ

3.2.2 ประเมินความเหมาะสมของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ให้เกษตรกรมีหัวข้อในการประเมินดังนี้

- วิดิทัศน์ที่นำเสนอมีเนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง
- รูปแบบการนำเสนอเหมาะสมกระชับ
- เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม
- รูปภาพ/กราฟฟิก/ตัวอักษรเหมาะสม
- วิดิทัศน์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่

ให้แก่เกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ขั้นตอนการนำวิดีโอทัศนียภาพทดลองใช้

ประเมินโดยการทดลอง นำวิดีโอทัศนียภาพที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญตามขั้นตอนที่ 1 แล้วนำมาทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 10 คน แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การวัดการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่ก่อนชมและหลังชมวิดีโอทัศนียภาพเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่
2. การวัดความพึงพอใจในการชมวิดีโอทัศนียภาพเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ของกลุ่มเกษตรกร ครอบครัวเกษตรกร หรือผู้ที่สนใจ
3. การติดตามผลจากการรับชมสื่อวิดีโอทัศนียภาพเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง
 1. การวัดการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ในการรับสื่อใช้แบบทดสอบก่อนชมรายการวิดีโอทัศนียภาพ (Pre - test) และหลังจากนั้นให้ดูวิดีโอทัศนียภาพประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่
 - 1.2 เมื่อเกษตรกรดูจบให้เกษตรกรทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการรับสื่อหลังชมรายการวิดีโอทัศนียภาพ (Post - test) เพื่อวัดดูว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่
 2. การประเมินวัดความพึงพอใจในการชมวิดีโอทัศนียภาพของกลุ่มเกษตรกร ครอบครัวเกษตรกร หรือผู้ที่สนใจ ในหัวข้อต่างๆดังนี้
 - เนื้อหาของวิดีโอทัศนียภาพมีความน่าสนใจ
 - รูปแบบการนำเสนอ
 - สีสรรความชัดเจนของภาพ
 - ภาพสื่อความหมายได้ถูกต้อง
 - บรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย
 - ดนตรีประกอบเหมาะสม
 - ตัวอย่างที่นำเสนอสอดคล้องกับเนื้อหา
 - เวลาในการนำเสนอเหมาะสม
 3. การติดตามผลจากการรับชมของสื่อวิดีโอทัศนียภาพเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อติดตามผลในการนำความรู้ที่ได้รับชมจากสื่อวิดีโอทัศนียภาพเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มเกษตรกร ครอบครัวเกษตรกร หรือผู้ที่สนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าเชิงสถิติแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางคำอธิบายและแปลผลตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์การประเมินคุณภาพชีวิตทัศนด้านต่าง ๆ และด้านความเหมาะสมของชีวิตทัศนก่อนนำไปใช้งานในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การประเมินคุณภาพของชีวิตทัศนด้านต่างๆในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำนวน 3 ท่าน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยคุณภาพของสื่อชีวิตทัศนทั้งทางด้านเทคนิคและด้านเนื้อหา นำเสนอในรูปแบบตารางคำอธิบาย และแปลผล โดยการบรรยายหาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยหรือต้องปรับปรุง ให้นำชีวิตทัศนนั้นมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อชีวิตทัศนใหม่อีกครั้งหนึ่ง จนกว่าค่าเฉลี่ยคุณภาพของสื่ออยู่ในระดับพอใช้ได้ขึ้นไปจึงจะสามารถนำไปใช้งานตามวัตถุประสงค์ได้

2. การประเมินความเหมาะสมของชีวิตทัศนก่อนนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ นำข้อมูลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศนด้านความเหมาะสมที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางคำอธิบายและแปลผล โดยการบรรยายโดยสูตรการหาค่าเฉลี่ยเช่นเดียวกับข้อ 1.

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์การประเมินการรับรู้ วัดความพึงพอใจและติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 คนขึ้นไป ในการชมชีวิตทัศนเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

1. การประเมินการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหา โดยใช้แบบทดสอบ Pre - test และ Post - test แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางคำอธิบายและแปลผลโดยการบรรยาย

2. การประเมินความพึงพอใจของเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำการวัดความพึงพอใจโดยใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางคำอธิบายและแปลผลโดยการบรรยาย

3. การติดตามผลจากการรับชมสื่อชีวิตทัศนเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ของกลุ่มเกษตรกรครอบครัวเกษตรกร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อติดตามผลในการนำความรู้ที่ได้รับชมจากสื่อชีวิตทัศนเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ไปใช้ประโยชน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สูตรสถิติและการแปลความหมายและเกณฑ์ Pre- test / Post - test

5.1 สูตรสถิติ

5.1.1 สูตรค่าร้อยละ

$$X = \frac{n \times 100}{N}$$

X = ระดับความรู้ของผู้ประเมิน

n = คะแนนที่ผู้ประเมินแต่ละคนทำได้ (จำนวนข้อที่ถูก)

N = จำนวนคะแนนเต็ม (15 ข้อ 15 คะแนน)

5.1.2 สูตรค่ามัธยิมเลขคณิต (ค่าเฉลี่ย)

$$\bar{X} = \frac{\sum xi}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของสื่อ

$\sum xi$ = ผลของคะแนนที่ทำการประเมิน

N = จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

5.2 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย \bar{X} ของการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับ (Likert, 1961) ซึ่งมีความหมายดังนี้

4.51 - 5.00	=	ดีมาก
3.51 - 4.50	=	ดี
2.51 - 3.50	=	ปานกลาง
1.51 - 2.50	=	พอใช้
1.00 - 1.50	=	ต้องปรับปรุง

5.3 เกณฑ์การประเมินแบบ Pre - test และแบบ Post - test โดยใช้แบบคำถามทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

Pre - test (ทำการทดสอบก่อนชมวิดีโอ) < Post - test (ทำการทดสอบหลังชมวิดีโอ)

โดยการทดสอบหลังชมวิดีโอต้องมีคะแนนมากกว่า 60 % ขึ้นไป

6. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตารางที่ 3 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

กิจกรรม	พ.ย. 44	ธ.ค. 44	ม.ค. 45	ก.พ. 45	มี.ค. 45	เม.ย. 45
1. ศึกษาระเบียบของวิชาปัญหาพิเศษ หาข้อมูลทางการผลิตวีดิทัศน์ เนื้อหาเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่						
2. เขียน โครงร่างปัญหาพิเศษ สอบ โครงร่างปัญหาพิเศษ						
3. เรียบเรียงเนื้อหาและวางแผนการ ถ่ายทำ และทำการถ่ายทำ						
4. ตัดต่อภาพบันทึกเสียงและ ประเมินคุณภาพ						
5. สอบปัญหาพิเศษ						
7. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์						
7.1 กล้องถ่ายวิดีโอพร้อมอุปกรณ์ (Panasonic รุ่น M3000)						
7.2 ม้วนวิดีโอเทปเปล่า						
7.3 ตลับเทปม้วนเปล่า						
7.4 เทปเพลงบรรเลง						
7.5 เครื่องตัดต่อวิดีโอ (เครื่องตัดต่อคอมพิวเตอร์ Program Adobe Premiere)						
8. งบประมาณที่ใช้						
8.1 ค่าม้วนวิดีโอ 4 ม้วน	500	บาท				
8.2 ค่าถ่ายเอกสาร	500	บาท				
8.3 ค่าเช่าเล่ม	200	บาท				
8.4 ค่าเดินทาง	2,000	บาท				
8.5 ค่าพิมพ์งาน	1,000	บาท				
รวม	4,200	บาท				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษาและวิจารณ์ผลการศึกษา

หลังจากที่ผลิตวิดีโอวีทัศน์เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ ได้นำวิดีโอวีทัศน์ไปประเมินความเหมาะสม เพื่อจะนำไปใช้ประกอบการสอนส่งเสริมและแพร่ วิดีทัศน์ที่ผ่านการประเมินแล้วนำไปทดลอง ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดความบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอวีทัศน์ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ผลการประเมินคุณภาพของวิดีโอวีทัศน์
2. ผลการประเมินความเหมาะสมของวิดีโอวีทัศน์

โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อและด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งผลการประเมินเป็นดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพของวิดีโอวีทัศน์

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพของวิดีโอวีทัศน์จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า คุณภาพของวิดีโอวีทัศน์อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.75 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า รูปแบบการนำเสนอในการจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง การตัดต่อลำดับภาพและลักษณะพิเศษ กราฟฟิก/ตัวอักษร เสียงบรรยาย เวลาในการนำเสนอ อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.66 - 4.33 ส่วนความชัดเจนของภาพและดนตรีประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00 - 3.33

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินคุณภาพของวิดีโอวีทัศน์

คุณภาพด้านต่าง ๆ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	\bar{X}	ระดับความ คิดเห็น
1.รูปแบบการนำเสนอ	5	3	4	12	4.00	ดี
2.การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	5	4	4	13	4.33	ดี
3.ความชัดเจนของภาพ	4	3	3	10	3.33	ปานกลาง
4.การตัดต่อลำดับภาพและลักษณะพิเศษ	4	3	4	11	3.66	ดี
5.กราฟฟิก/ตัวอักษร	4	3	4	11	3.66	ดี
6.เสียงบรรยาย	5	3	3	11	3.66	ดี
7.ดนตรีประกอบ	4	2	3	9	3.00	ปานกลาง
8.เวลาในการนำเสนอ	5	4	4	13	4.33	ดี
$\sum x$	4.50	3.12	3.62	11.25	3.75	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

1. เสียงเพลงประกอบบางครั้งกลบเสียงบรรยาย เสียงสัมภาษณ์ของเกษตรกรบางครั้งมีเสียงลมเข้ามา
2. ภาพกราฟฟิคบางภาพลื่นเฟรมและภาพยังขาดความคมชัดเนื่องจากตัดต่อหลายรอบ ควรนำมาตัดต่อให้น้อยรอบ
3. เทคนิคในการตัดต่อให้ไปหน่อยส่วนใหญ่ใช้ cut และช่วงตัดต่อยังมีสะดุดอยู่
4. สีของกราฟฟิคบางภาพไม่ชัด บางภาพเน้นจมากเกินไป
5. เสียงบรรยายควรให้มีจังหวะเน้นเสียงสูงต่ำ บางครั้งเสียงบรรยายดังขึ้นบางครั้งก็เบาลงและมีเสียงก้องไม่สม่ำเสมอ
6. เสียงบรรยายและเสียงดนตรีดังบ้างค่อยบ้างไม่สอดคล้องกับการนำเสนอ และบางครั้งเสียงดนตรีดังกว่าเสียงบรรยาย

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของวิธีทัศน์ในการนำไปใช้

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินในด้านความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า คุณภาพของวิธีทัศน์อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.06 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอเหมาะสม กระชับ เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม และความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.33 - 3.66

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่

ความเหมาะสม	คนที่	คนที่	คนที่	รวม	\bar{X}	ระดับความคิดเห็น
	1	2	3			
1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง	5	4	4	13	4.33	ดี
2. รูปแบบการนำเสนอเหมาะสม กระชับ	5	4	4	13	4.33	ดี
3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม	4	4	3	11	3.66	ดี
4. รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม	4	3	4	11	3.66	ดี
5. ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร	5	4	4	13	4.33	ดี
$\sum \bar{X}$	4.6	3.8	3.8	12.2	4.06	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

1. ควรมีการ fade จางสีของภาพขึ้นลงมากกว่านี้ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการชม
2. ควรเน้นสีสรรและรูปแบบของแผนภาพและกราฟฟิคให้ดีกว่านี้และยังขาดความคมชัด

ขั้นตอนที่ 2 การนำวิดีโอไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ผลการวัดการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่
2. ผลการวัดความพึงพอใจในการชมวิดีโอของกลุ่มตัวอย่าง
3. ผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จากการรับชมสื่อวิดีโอของเกษตรกร

โดยใช้เกษตรกรในพื้นที่ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานีจำนวน 10 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเกษตรกรที่ทำนาเพียงอย่างเดียว หรือปลูกผักเพียงอย่างเดียว เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งจะเป็นผลดีให้แก่เกษตรกรในการนำความรู้ ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตน เพื่อที่จะช่วยลดปัญหาในเรื่องความเสี่ยงในการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งและเพื่อช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของราคาผลผลิตที่ตกต่ำได้

1. ผลการวัดการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่

การวัดการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยให้เกษตรกรทำแบบทดสอบก่อนชมวิดีโอ (Pre - test) แล้วเก็บแบบทดสอบไว้ หลังจากนั้นให้ชมวิดีโอเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จนจบ แล้วให้ทำแบบทดสอบหลังชมวิดีโอ (Post - test)

จากตารางที่ 6 ผลการประเมินการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรกรที่ตอบแบบทดสอบพบว่า ระดับคะแนนจากการตอบแบบทดสอบก่อนชมวิดีโอ (Pre - test) เกษตรกรได้คะแนนเฉลี่ยรวม 44.66 ซึ่งได้คะแนนไม่เกิน ร้อยละ 60 ถือว่ายังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่ดีพอ หลังจากให้ชมวิดีโอให้ทำแบบทดสอบหลังชมวิดีโอ (Post - test) อีกครั้ง เกษตรกรทั้งหมดสามารถทำคะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยรวมได้ร้อยละ 85.33 มีผลต่างของคะแนนที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยรวมแล้วร้อยละ 40.6 และเกษตรกรทุกคนก็สามารถทำคะแนนได้เกินร้อยละ 60 ถือว่ามีระดับความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 6 ตารางแสดงระดับคะแนนการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหา

ผู้ประเมิน	ก่อนชมวิดีโอ		หลังชมวิดีโอ		ผลต่าง	
	คะแนนที่ได้(เต็ม15)	ร้อยละ	คะแนนที่ได้(เต็ม15)	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	6	40.00	11	73.33	5	33.33
2	8	53.33	13	86.67	5	33.33
3	8	53.33	14	93.33	6	40.00
4	5	33.33	12	80.00	7	46.66
5	7	46.67	13	86.67	6	40.00
6	6	40.00	12	80.00	6	40.00
7	8	53.33	14	93.33	6	40.00
8	7	46.67	14	93.33	7	46.66
9	6	40.00	12	80.00	6	40.00
10	6	40.00	13	86.67	7	46.66
$\sum \bar{x}$	6.70	44.66	12.80	85.33	6.10	40.6

2. ผลการวัดความพึงพอใจในการชมวิดีโอของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 7 ผลการวัดความพึงพอใจในการชมวิดีโอของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.80 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เนื้อหาที่น่าสนใจ รูปแบบการนำเสนอ ภาพสื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน เสียงบรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย ตัวอย่างที่น่าเสนอสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.60 – 4.50 ส่วนในด้าน สีสรรความชัดเจนของภาพ คนตรีประกอบเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจระดับปานกลาง ได้คะแนนระหว่าง 3.10 - 3.40

ตารางที่ 7 แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยการวัดความพึงพอใจในการชมวีดิทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาที่น่าสนใจ	3.90	มาก
2. รูปแบบการนำเสนอ	4.00	มาก
3. สีสรรความชัดเจนของภาพ	3.10	ปานกลาง
4. ภาพสื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน	3.80	มาก
5. เสียงบรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย	3.60	มาก
6. ดนตรีประกอบเหมาะสม	3.40	ปานกลาง
7. ตัวอย่างที่นำเสนอสอดคล้องกับเนื้อหา	4.10	มาก
8. เวลามาเสนอเหมาะสม	4.50	มาก
$\sum \bar{X}$	3.80	มาก

3. ผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จากการรับชมสื่อวีดิทัศน์ของเกษตรกร

โดยทำการติดตามผลเกษตรกรในเขตตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ที่ชมวีดิทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน 10 คน หลังจากชมวีดิทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ไปแล้ว 1 สัปดาห์ เพื่อติดตามผลว่าเกษตรกรนำความรู้ที่ได้จากการชมวีดิทัศน์ไปใช้ประโยชน์หรือไม่

3.1 ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร

จากตารางที่ 8.9 ผลจากการติดตามสอบถามเกษตรกรในเขตตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัด ปทุมธานี ที่ชมวีดิทัศน์เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน 10 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 9 ไร่ ร้อยละ 30 มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 41.6 ไร่ และ ร้อยละ 10 มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 10 ไร่ โดยมีเกษตรกรร้อยละ 20 ที่ทำนาอย่างเดียว ปลูกผักอย่างเดียว ทำนาและปลูกผัก และปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรร้อยละ 10 ที่ทำนาและเลี้ยงสัตว์ และทำนาปลูกผักเลี้ยงสัตว์ โดยในเกษตรกรทั้ง 10 คนที่ทำการติดตามผลไม่มีใครที่เลี้ยงสัตว์อย่างเดียวเลย

ตารางที่ 8 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรที่ทำการติดตามผลจำนวน 10 คน

จำนวนพื้นที่ของเกษตรกร	เฉลี่ย (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 55 - 79	70	1	10
ขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 30 - 54	41.6	3	30
ขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 4 - 29	9	6	60
รวม	120.6	10	100

ตารางที่ 9 การทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนาอย่างเดียว	2	20
ปลูกผักอย่างเดียว	2	20
เลี้ยงสัตว์อย่างเดียว	0	0
ทำนาและปลูกผัก	2	20
ทำนาและเลี้ยงสัตว์	1	10
ปลูกผักและเลี้ยงสัตว์	2	20
ทำนาปลูกผักและเลี้ยงสัตว์	1	10
รวม	10	100

3.2 ผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จากการรับชมสื่อวีดิทัศน์ของเกษตรกร

จากตารางที่ 10 เมื่อเกษตรกรได้รับชมวีดิทัศน์ไปแล้วเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์จึงได้ทำการติดตามผลที่เกิดขึ้นหลังการชมวีดิทัศน์พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 70 มีความสนใจในเรื่องของเกษตรทฤษฎีใหม่เพราะคิดว่าทฤษฎีใหม่น่าจะมีประโยชน์ในพื้นที่ของตน ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 30 ไม่มีความสนใจในเรื่องของเกษตรทฤษฎีใหม่เนื่องจากว่าพื้นที่เดิมคืออยู่แล้วจึงไม่อยากจะเปลี่ยนพื้นที่

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 80 คิดว่าทฤษฎีใหม่จะสามารถแก้ปัญหาและมีประโยชน์ในการทำการเกษตรของตนในเรื่องของการจัดการน้ำและพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูก ส่วนเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกร้อยละ 20 คิดว่าทฤษฎีใหม่ไม่สามารถแก้ปัญหาและไม่มีความประโยชน์ในการทำการเกษตรของตน โดยไม่ได้บอกถึงเหตุผล

เกษตรกรร้อยละ 90 ยังไม่ได้นำหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในพื้นที่ของตน เนื่องจาก ไร้เวลานาน ไม่มีเงินทุน และการทำการเกษตรแบบเดิมก็ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าอยู่แล้ว มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่นำหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในพื้นที่ของตนเช่นการปลูกพืชแบบผสมผสาน

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 60 คิดว่าจะนำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนและร้อยละ 20 คิดว่าจะนำมาปรับใช้บ้าง เช่น ในเรื่องของการปลูกพืชผสมผสานและการจัดการแหล่งน้ำ ส่วนเกษตรกรร้อยละ 20 ไม่คิดจะนำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในพื้นที่ของตน โดยไม่ได้บอกถึงเหตุผล

เกษตรกรทุกคน(ร้อยละ 100) คิดว่าเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ชมในวิทยุทัศน์สามารถนำมาใช้ได้ในพื้นที่ของตนได้เพราะในพื้นที่ของเกษตรกรสามารถทำนา ปลูกพืช และขุดบ่อน้ำได้

เกษตรกรทุกคน(ร้อยละ 100) เห็นว่าวิทยุทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มีประโยชน์กับตัวเองเนื่องจากช่วยให้ได้รับความรู้ในเรื่องของเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น เช่นหลักในการขุดบ่อและการจัดการพื้นที่

ตารางที่ 10 ผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จากการรับชมสื่อวิทยุทัศน์ของเกษตรกร

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
1. หลังชมวิทยุทัศน์ท่านเกิดความสนใจในเกษตรทฤษฎีใหม่หรือไม่		
สนใจ	7	70
ไม่สนใจ	3	30
2. ทฤษฎีใหม่แก้ปัญหาและมีประโยชน์ในการเกษตรของท่านหรือไม่		
ช่วยได้และมีประโยชน์	8	80
ช่วยไม่ได้และไม่มีความประโยชน์	2	20
3. ปัจจุบันในพื้นที่ของท่านได้นำทฤษฎีใหม่มาปรับใช้หรือไม่		
นำมาปรับใช้	1	10
ไม่นำมาปรับใช้	9	90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
4. ท่านคิดว่าท่านสามารถนำความรู้ที่ชมไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่		
นำไปใช้ได้	2	20
นำไปใช้ได้บางส่วน	6	60
นำไปใช้ไม่ได้เลย	2	20
5. เกษตรทฤษฎีใหม่ที่ชมจากวิทยุทัศน์นำไปใช้ในพื้นที่ท่านได้หรือไม่	10	100
ได้	-	-
ไม่ได้	-	-
6. วิทยุทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มีประโยชน์กับท่านหรือไม่		
มีประโยชน์	10	100
ไม่มีประโยชน์	-	-

วิจารณ์ผลการวิจัย

1. จากการผลิตสื่อวิทยุทัศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากการประเมินคุณภาพด้านต่างๆและการประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ มีคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี (3.75,4.06ตามลำดับ) แสดงว่าวิทยุทัศน์มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่จะนำไปใช้ป็นสื่อประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

2. จากการนำวิทยุทัศน์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร เพื่อวัดการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาโดย ใช้แบบทดสอบก่อนชมวิทยุทัศน์และหลังชมวิทยุทัศน์ปรากฏว่าเกษตรกรสามารถทำคะแนนหลังชมวิทยุทัศน์ (ร้อยละ85.33) มากกว่าคะแนนก่อนชมวิทยุทัศน์ (ร้อยละ44.66) มีคะแนนผลต่างร้อยละ 40.66 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนาศา แฉมณีนีและคณะ (2525:55-56) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการผลิตและการใช้วิทยุทัศน์เพื่อประกอบการฝึกอบรมขบวนการกลุ่ม ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการศึกษาโดยวิทยุทัศน์ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการศึกษาโดยวิทยุทัศน์ แสดงว่าวิทยุทัศน์มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง

3. จากการติดตามประเมินผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า หลังจกชมวิทยุทัศน์แล้วเกษตรกรมีความสนใจและคิดว่าทฤษฎีใหม่มีประโยชน์และสามารถแก้ปัญหาของเกษตรกรได้ร้อยละ 70,80 ตามลำดับ แต่เกษตรกรร้อยละ 90 ยังไม่นำเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองเพราะต้องใช้เวลาานและไม่มีเงินลงทุนในการขุดสระน้ำและการปรับพื้นที่ อีกทั้งในการทำเกษตรแบบเดิม คือ การทำนา และการปลูกผักก็ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าอยู่แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลจากการประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ ทั้ง 2 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมในการนำไปใช้
2. ผลการนำวิดิทัศน์ไปทดลองใช้กับกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จากการประเมินวิดิทัศน์ทั้ง 2 ส่วน คือ การประเมินคุณภาพด้านต่างๆ และการประเมินความเหมาะสมของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อ จำนวน 3 ท่าน ปรากฏว่าระดับคะแนนเฉลี่ยของการประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ นั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ คือ รูปแบบการนำเสนอ การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง การตัดต่อลำดับภาพและลักษณะพิเศษ กราฟฟิก/ตัวอักษร เสียงบรรยาย เวลาในการนำเสนอ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ส่วนความชัดเจนของภาพและดนตรีประกอบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการประเมินความเหมาะสมของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรนั้นระดับคะแนนเฉลี่ยในด้าน เนื้อหาเหมาะสมถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอเหมาะสมกระชับ เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม รูปภาพ/กราฟฟิก/ตัวอักษรและความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรอยู่ในระดับดีทั้งหมด นั้นหมายถึงว่าสื่อวิดิทัศน์ดังกล่าว ในเรื่องคุณภาพด้านต่างๆและความเหมาะสมในการนำไปใช้ อยู่ในระดับดี ไม่ต้องแก้ไข สามารถนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรได้

ตอนที่ 2 ผลจากการนำวิดิทัศน์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร

2.1 ผลค่าเฉลี่ยในเรื่องการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบทดสอบก่อนชมได้คะแนนเฉลี่ยรวม 44.66 ซึ่งได้คะแนนไม่เกินร้อยละ 60 ถือว่ายังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของเกษตรกรทฤษฎีใหม่ดีพอ หลังจากชมวิดิทัศน์แล้วได้ให้เกษตรกรทำแบบทดสอบหลังชมวิดิทัศน์อีกครั้ง พบว่าเกษตรกรสามารถทำคะแนนเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 85.33 ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยรวมเกินร้อยละ 60 จึงถือว่าเกษตรกรมีระดับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

2.2 การวัดความพึงพอใจในการชมวิดิทัศน์ของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง ผลการวัดความพึงพอใจในการชมวิดิทัศน์ของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง มีระดับคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในการชมวิดิทัศน์ด้านต่างเช่น ด้านความน่าสนใจของเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ สีสรรความชัดเจนของภาพ การสื่อความหมายของภาพ เสียงบรรยาย ดนตรีประกอบ ตัวอย่างที่นำเสนอ และเวลาในการนำเสนอ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์ของเกษตรกรหลังจากชมวิดิทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ได้หนึ่งอาทิตย์แล้ว พบว่าเกษตรกรมีความสนใจและคิดว่าทฤษฎีใหม่มีประโยชน์และสามารถแก้ปัญหาของเกษตรกรได้ร้อยละ 70,80 ตามลำดับ และเกษตรกรร้อยละ 20 คิดว่าจะสามารถนำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ได้ ส่วนร้อยละ 60 คิดว่าจะนำไปใช้ได้บางส่วน แต่เกษตรกรทุกคนคิดว่าพื้นที่ของตนสามารถปรับมาทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ และเกษตรกรทุกคนมีความเห็นว่าวิดิทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มีประโยชน์กับตนเอง

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตวิดิทัศน์

จากการผลิตวิดิทัศน์ได้พบปัญหาหลายประการ คือ

1. เนื่องจากการถ่ายทำนั้นจะต้องออกไปถ่ายทำนอกสถานที่ เช่น สถานที่ราชการ ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องเวลาที่ไม่ตรงกัน ซึ่งก่อให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน
2. ความจำกัดของเครื่องมือ ทำให้วิดิทัศน์บางตอนออกมาไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ในช่วงการสัมภาษณ์เกษตรกร จะมีเสียงลมแทรก
3. การผลิตวิดิทัศน์ ต้องอาศัยกระบวนการผลิตหลายขั้นตอน และผู้ผลิตจะต้องมีความรู้ความชำนาญพอสมควร ทำให้เกิดความล่าช้าในการผลิต
4. ในกระบวนการตัดต่อค่อนข้างมีความจำกัดในเรื่องเครื่องมือที่ใช้ตัดต่อ ซึ่งในการทำเทคนิคต่างๆอาจจะไม่สมบูรณ์ตามที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากการศึกษาการผลิตวิดิทัศน์ในครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีข้อมูลที่จะนำมาเสนอแนะเพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการผลิตวิดิทัศน์ครั้งต่อไป ดังนี้

1. ผู้ผลิตจะต้องมีความชำนาญในการผลิตวิดิทัศน์และต้องมีความชำนาญในเรื่องการตัดต่อลำดับภาพ เพราะจะทำให้การผลิตวิดิทัศน์มีคุณภาพและเสร็จรวดเร็วดำเนินการตามเวลาที่กำหนด
2. หากการผลิตวิดิทัศน์จะต้องมีการสัมภาษณ์ จะต้องมีการเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ให้พร้อม
3. ในการบันทึกเสียงบรรยาย จะต้องบันทึกเสียงพร้อมกันครั้งเดียวเพื่อป้องกันปัญหาความไม่สม่ำเสมอของเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2541. คู่มือการปฏิบัติงานโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กองเกษตรสัมพันธ์. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2530. นโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรปี 2530. กรุงเทพมหานคร : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2542. ไร่สวนผสมตามแนวทฤษฎีใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมวิชาการเกษตร. 2542. เกษตรทฤษฎีใหม่ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จันทร์นิมิต ฝ่ายฝึกอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิจัยและพัฒนาเกษตรเขต 6

เกศินี โชติกเสถียร.มปป. การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน . เอกสารประกอบการสอนเทคโนโลยี 320 : กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. มปป. ทฤษฎีใหม่. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิชัยพัฒนา (เอกสารอัดสำเนา) หน้า 21

ชิน คล้ายปาน และคณะ. 2528. เทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร : คณะอนุกรรมการ กลุ่มโสตทัศนศึกษา

ชัยพร พุ่มทองดี. 2534. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการปฐมพยาบาลของนักเรียนพลตำรวจ โรงเรียนพลตำรวจภูธร 4 โดยการสอนด้วยเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ณรงค์ สมพงษ์. 2530. สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายสื่อการศึกษาสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน.

ถวัลย์ พรหมนรกิจ. 2531. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความคงทนในการจำระหว่างการเรียนรู้จากบทเรียน โปรแกรมสื่อประสมแบบชุดการเรียนกับบทเรียนโปรแกรมสื่อประสมแบบโทรทัศน์. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร.

ทิตนา แจมณี. 2525. ผลงานวิจัยโครงการการผลิตและการใช้เทปโทรทัศน์ประกอบการฝึกอบรมกระบวนการกลุ่ม. การวิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

-----, 2541. เอกสารประกอบการสัมมนานักปรัชญาการพัฒนา : ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพมหานคร : นิวไทยมิตรภาพการพิมพ์.

ประหยัด จิรวรพงศ์. 2522. เทคโนโลยีทางการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรวัฒนา.

ไพโรจน์ ตีรณธรากุล. 2528. เทคนิคการผลิตรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พิลาศ เกื้อมี. 2519. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางช่างโดยการสอนด้วยวิธีสาธิตธรรมดาและการสาธิตโดยใช้เทปโทรทัศน์. ปรียญานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร.

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2543. การศึกษาการทำเกษตรตามแนวพระราชดำริและการจัดการน้ำและที่ดินเพื่อการเกษตร : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มูลนิธิชัยพัฒนา. 2541. คู่มือการดำเนินชีวิตสำหรับประชาชน ปี 2541 และทฤษฎีใหม่
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานมงคลชัยพัฒนา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราชน เติ้นสว่าง.2543 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกร
บ้านทุ่งครก ตำบลแค อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ปัญหาพิเศษระดับปริญญาตรี สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่งและอนันต์ธนา อังทินันท์. 2531. วิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5)
กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.

ลัดดา สุขปรีดี. 2523. เทคโนโลยีการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร์

วิภาวี ตุลยานนท์. 2532. โครงการจัดตั้งหน่วยเทปโทรทัศน์เคลื่อนที่เพื่อการศึกษานอกโรงเรียน.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
กรุงเทพมหานคร

วารินทร์ รัศมีพรมหม. 2531. สื่อการสอนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการสอนร่วมสมัย.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

วรรณมา เจียมทะวงศ์. 2536. ทักษะพื้นฐานของการผลิตการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร์.

วิรุฬห์ ลีลาพฤทธิ. 2529. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

วสันต์ อติศัพท์. 2533. เทคโนโลยีการผลิตสื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2537. การโฆษณาและการส่งเสริมการตลาด. : กรุงเทพมหานครบริษัทเอส
เอ็ม เซอร์คิตเพรส จำกัด

สุดสวาท เกศบุรมย์. 2530. ความคิดเห็นและความต้องการรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษาด้าน
อาชีพสำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันนโยบายและเศรษฐกิจ . 2541 เอกสารประกอบการสัมมนานักปรัชญาการพัฒนา : ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ . กรุงเทพมหานคร: นิวไทยมิตรภาพการพิมพ์ .

สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี. 2528. ถ่ายภาพและภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

สุเมธ ตันติเวชกุล. มปป. การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและต่อสู้ภัยแล้งภายใต้ทฤษฎีใหม่. อัดสำเนา เย็บเล่ม กรุงเทพมหานคร.มูลนิธิชัยพัฒนา

สุรัชย์ สิกขาบัณชิต. 2528. วิทยุและโทรทัศน์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

----- 2527. การผลิตวัสดุเทคโนโลยีการศึกษา.(พิมพ์ครั้งที่ 2) คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตพระนครเหนือ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

----- 2527. ความรู้เบื้องต้นวิทยุและโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สุรศักดิ์ ม่วงมูล. 2542. ความเข้าใจของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังต่อการเกษตรทฤษฎีใหม่. ปัญหาพิเศษระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

สุรสิทธิ์ อุปลา. 2531. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทปโทรทัศน์ที่สร้างคำบรรยายโดยเด็กในชนบทกับเทปโทรทัศน์ที่สร้างคำบรรยายโดยผู้ใหญ่. ปริญญาโทพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำราญ เจริญพิทย. 2532. การศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียน โทรทัศน์กับการสอนปกติในวิชางานเขียนระเนบื้องต้นของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร

อนันต์ธนา อังกนิษฐ์ และเกื้อกุล กุมรัตน์. 2532. สื่อสารมวลชนและประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษ. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อนันต์นพ นิรมล. 2531. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร

อรรถพร เขียรถาวร. 2530. "บทบาทของโทรทัศน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและการศึกษา : กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์นิเทศสาร.

อาทิตย์ สุดาจันทร์. 2534. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช.3) จากเทปโทรทัศน์ที่มีรายการบันเทิงแทรกระหว่างเนื้อหาโดยให้ช่วงเวลาแตกต่างกัน. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร

อภิพรรณ พุกภักดี. 2541 เอกสารประกอบการสัมมนา นักปรัชญาการพัฒนา : ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ . กรุงเทพมหานคร : นิวไทยมิตรภาพการพิมพ์ .

Likert , R.1961. New pattens of Mana gement. New York : Me Graw Hill Book co.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ทำการประเมินคุณภาพวิดิทัศน์
- รายชื่อกลุ่มเกษตรกรกรกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อ

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษาและด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่เป็นผู้มาประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ครั้งนี้มีจำนวน 3 ท่าน คือ

1. อาจารย์สุพุมภรณ์ ชันศรี

อาจารย์ประจำภาควิชาเทคนิคเกษตร สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. อาจารย์พีรชัย กุลชัย

อาจารย์ประจำภาควิชาเทคนิคเกษตรสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3. นายวัชรินทร์ คงพิบูลย์

นักวิชาการ โสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง

ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในเขต ตำบล ระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1. นายสนั่น สิงโต
2. นางพิน พึ่งวัน
3. นางอำภา คงกะมล
4. นางมะลิ สิงค์โต
5. นายบุญยืน ก้อนใส
6. นางอุไร ใจมั่น
7. นายพรวน ก้อนใส
8. นายพาน ว่องไว
9. นายสง่า บุญมี
10. นายเพี้ยน บัวภิบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินวิดิทัศน์
- แบบทดสอบก่อนชมวิดิทัศน์
- แบบทดสอบหลังชมวิดิทัศน์
- แบบประเมินวัดความพึงพอใจในการชมวิดิทัศน์
- แบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินวิดิทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

ชื่อผู้ประเมิน _____

ตำแหน่ง _____

ในการประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน

1. การประเมินคุณภาพด้านต่างๆของวิดิทัศน์
2. การประเมินความเหมาะสมของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นว่าเหมาะสม

1. การประเมินคุณภาพด้านต่างๆของวิดิทัศน์

คุณภาพด้านต่างๆ	1	2	3	4	5
	ต้องปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
1. รูปแบบการนำเสนอ					
2. การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
3. ความชัดเจนของภาพ					
4. การตัดต่อลำดับภาพและเทคนิคพิเศษ					
5. กราฟฟิค/ตัวอักษร					
6. เสียงบรรยาย					
7. คนตรีประกอบ					
8. เวลาในการนำเสนอ					

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง

1. รูปแบบการนำเสนอ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง.....

3. ความชัดเจนของภาพ.....

4. การตัดต่อลำดับภาพและเทคนิคพิเศษ.....

5. กราฟฟิค/ตัวอักษร.....

6. เสียงบรรยาย.....

7. คนตรีประกอบ.....

8. เวลาในการนำเสนอ.....

3. การประเมินความเหมาะสมของของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

ความเหมาะสม	1	2	3	4	5
	ต้องปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง					
2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ					
3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม					
4. รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม					
5. ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร					

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง

1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง.....

2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม.....

4. รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม.....

5. ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบทดสอบก่อนชมวีดิทัศน์เพื่อประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง แบบทดสอบมีทั้งหมด 15 ข้อให้เลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุดแล้วกากบาทลงในกระดาษคำตอบแบบประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่

1. โครงการตามแนวพระราชดำริ ที่พระราชทานให้กับเกษตรกรชาวไทยชื่อโครงการใด
 - ก. ไร่นาสวนผสม
 - ข. เกษตรผสมผสาน
 - ค. เกษตรทฤษฎีใหม่
 - ง. อนุรักษ์ธรรมชาติ
2. หลักการทฤษฎีใหม่ จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นกี่ส่วน
 - ก. 2 ส่วน
 - ข. 3 ส่วน
 - ค. 4 ส่วน
 - ง. 5 ส่วน
3. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ประกอบไปด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง
 - ก. นาข้าว สระน้ำ บ้าน คอกสัตว์
 - ข. สระน้ำ นาข้าว พืชสวน/พืชไร่ คอกสัตว์
 - ค. นาข้าว บ้าน พืชสวน พืชไร่
 - ง. พืชสวน พืชไร่ สระน้ำ
4. หลักการแบ่งพื้นที่ตามทฤษฎีใหม่ มีสัดส่วนเท่าใด
 - ก. 30-30-30-10
 - ข. 30-30-10
 - ค. 30-30-20-10
 - ง. 30-30-20
5. ตามหลักทฤษฎีใหม่ ควรมีพื้นที่ปลูกข้าว คิดเป็นร้อยละเท่าใดของพื้นที่ทั้งหมด
 - ก. ร้อยละ 10
 - ข. ร้อยละ 20
 - ค. ร้อยละ 30
 - ง. ร้อยละ 40
6. นายสมชายมีพื้นที่อยู่ติดคลองชลประทาน มีน้ำใช้ตลอดทั้งปีอยากจะทำเกษตรทฤษฎีใหม่จะสามารถทำได้หรือไม่
 - ก. ไม่ได้ เพราะไม่ได้ขาดแคลนน้ำ
 - ข. ไม่ได้ เพราะพื้นที่อยู่ติดคลองชลประทาน
 - ค. ได้ ถ้ามีการขุดบ่อปลูกพืชผสมผสาน ทำนา
 - ง. ได้แต่ต้องปรึกษาเกษตรอำเภอก่อน
7. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ช่วยลดความเสี่ยงในเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. การขาดแคลนน้ำ
 - ข. ราคาผลผลิต
 - ค. ศัตรูพืช
 - ง. ถูกทุกข้อ
8. หลักการในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นจะต้องปฏิบัติให้ครบกี่ขั้นตอน จึงจะเป็นทฤษฎีใหม่ที่สมบูรณ์ตามที่พระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้แก่เกษตรกร
 - ก. 1 ขั้นตอน
 - ข. 2 ขั้นตอน
 - ค. 3 ขั้นตอน
 - ง. 4 ขั้นตอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. การจัดแบ่งพื้นที่เพื่อการเกษตรหรือการเพาะปลูก เช่น นาข้าว พืชสวน พืชไร่ ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ
- การจัดแบ่งพื้นที่
 - สภาพพื้นที่ในท้องถิ่น
 - ชนิดของพืชที่จะปลูก
 - ความต้องการของตลาดท้องถิ่น
10. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ควรมีพื้นที่เท่าใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
- 10 ไร่
 - 15 ไร่
 - 20 ไร่
 - 25 ไร่
11. เหตุใดการปลูกข้าวตามหลักของทฤษฎีใหม่จึงใช้พื้นที่ 5 ไร่
- จะได้ไม่เปลืองน้ำมาก
 - จะได้ลงตัวกับพื้นที่ทั้งหมด
 - เพื่อที่จะใช้พื้นที่ที่เหลือทำอย่างอื่นอีก
 - พอเพียงต่อการบริโภคในหนึ่งครัวเรือน
12. หากต้องการชมแปลงสาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่สามารถชมได้ที่ใด
- สถานีวิจัยพืชไร่ชัยนาท
 - สถานีทดลองพืชไร่ขอนแก่น
 - โครงการพัฒนาพื้นที่วัดมงคลชัยพัฒนา
 - ถูกทุกข้อ
13. เหตุใดตามหลักการทำเกษตรทฤษฎีใหม่จึงต้องขุดบ่อ 3 ไร่ ลึก 4 เมตร
- จะได้ลงตัวกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ
 - ขนาดบ่อเพียงพอต่อการทำกิจกรรม
 - เป็นขนาดบ่อที่เหมาะสมแก่การเลี้ยงปลา
 - เป็นบ่อที่มีขนาดเหมาะสมกับพื้นที่แล้ว
14. นายสมหมายมีส่วนอยู่ติดสระน้ำสาธารณะอยากทำเกษตรทฤษฎีใหม่จึงปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ และปลูกพืชผสมผสานในที่ของตนจะถือว่าเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่ได้หรือไม่
- ไม่ เพราะไม่ได้ขุดสระน้ำไว้
 - ได้ เพราะมีคอกสัตว์อยู่ในพื้นที่แล้ว
 - ได้ เพราะพื้นที่สวนอยู่ติดกับสระน้ำสาธารณะแล้ว
 - ไม่ เพราะไม่มีบ้านอยู่ในสวนที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่
15. ตามหลักการของทฤษฎีใหม่ถ้าปลูกพืชผสมผสานเกิน 5 ไร่อาจพบกับปัญหาอะไร
- ผลผลิตที่ได้ล้นตลาด
 - ไม่เกิดปัญหาอะไรเลย
 - มีแมลงมาทำลายพืชผล
 - เกินกำลังของแรงงานในครัวเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลยแบบทดสอบประเมินความเข้าใจก่อนชมวิดีโอเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่

1. ค	2. ค	3. ข	4. ก
5. ค	6. ค	7. ก	8. ค
9. ง	10. ข	11. ง	12. ค
13. ข	14. ก	15. ง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบทดสอบหลังขมิติทัศน์เพื่อประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง แบบทดสอบมีทั้งหมด 15 ข้อให้เลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุดแล้วกากบาทลงในกระดาษคำตอบแบบประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่

- นายสมชายมีพื้นที่อยู่ติดคลองชลประทาน มีน้ำใช้ตลอดทั้งปีอยากจะทำเกษตรทฤษฎีใหม่จะสามารถทำได้หรือไม่
 - ไม่ได้ เพราะไม่ได้ขาดแคลนน้ำ
 - ไม่ได้ เพราะพื้นที่อยู่ติดคลองชลประทาน
 - ได้ ถ้ามีการขุดบ่อปลูกพืชผสมผสาน ทำนา
 - ได้ แต่ต้องปรึกษาเกษตรอำเภอก่อน
- ตามหลักการของทฤษฎีใหม่ถ้าปลูกพืชผสมผสานเกิน 5 ไร่อาจพบกับปัญหาอะไร
 - ผลผลิตที่ได้ล้นตลาด
 - ไม่เกิดปัญหาอะไรเลย
 - มีแมลงมาทำลายพืชผล
 - เกินกำลังของแรงงานในครัวเรือน
- หลักการแบ่งพื้นที่ตามทฤษฎีใหม่ มีสัดส่วนเท่าใด
 - 30-30-30-10
 - 30-30-10
 - 30-30-20-10
 - 30-30-20
- โครงการตามแนวพระราชดำริ ที่พระราชทานให้กับเกษตรกรชาวไทยชื่อโครงการใด
 - ไร่นาสวนผสม
 - เกษตรผสมผสาน
 - เกษตรทฤษฎีใหม่
 - อนุรักษ์ธรรมชาติ
- นายสมหมายมีส่วนอยู่ติดสระน้ำสาธารณะอยากทำเกษตรทฤษฎีใหม่จึงปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ และปลูกพืชผสมผสานในที่ของตนจะถือว่าเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่ได้หรือไม่
 - ไม่ เพราะไม่ได้ขุดสระน้ำไว้
 - ได้ เพราะมีคอกสัตว์อยู่ในพื้นที่แล้ว
 - ได้ เพราะพื้นที่สวนอยู่ติดกับสระน้ำสาธารณะแล้ว
 - ไม่ เพราะไม่มีบ้านอยู่ในสวนที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่
- การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ช่วยลดความเสี่ยงในเรื่องใดมากที่สุด
 - การขาดแคลนน้ำ
 - ราคาผลผลิต
 - ศัตรูพืช
 - ถูกทุกข้อ
- เหตุใดการปลูกข้าวตามหลักของทฤษฎีใหม่จึงใช้พื้นที่ 5 ไร่
 - จะได้ไม่เปลืองน้ำมาก
 - จะได้ลงตัวกับพื้นที่ทั้งหมด
 - เพื่อที่จะใช้พื้นที่ที่เหลือทำอย่างอื่นอีก
 - พอเพียงต่อการบริโภคในหนึ่งครัวเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. การจัดแบ่งพื้นที่เพื่อการเกษตรหรือการเพาะปลูก เช่น นาข้าว พืชสวน พืชไร่ ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ
- การจัดแบ่งพื้นที่
 - สภาพพื้นที่ในท้องถิ่น
 - ชนิดของพืชที่จะปลูก
 - ความต้องการของตลาดท้องถิ่น
9. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ควรมีพื้นที่เท่าใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
- 10 ไร่
 - 15 ไร่
 - 20 ไร่
 - 25 ไร่
10. หลักการทฤษฎีใหม่ จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นกี่ส่วน
- 2 ส่วน
 - 3 ส่วน
 - 4 ส่วน
 - 5 ส่วน
11. หากต้องการชมแปลงสาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่สามารถชมได้ที่ใด
- สถานีวิจัยพืชไร่ชัยนาท
 - สถานีทดลองพืชไร่ขอนแก่น
 - โครงการพัฒนาพื้นที่วังคตชัยพัฒนา
 - ถูกทุกข้อ
12. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ประกอบไปด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง
- นาข้าว สระน้ำ บ้าน คอกสัตว์
 - สระน้ำ นาข้าว พืชสวน/พืชไร่ คอกสัตว์
 - นาข้าว บ้าน พืชสวน พืชไร่
 - พืชสวน พืชไร่ สระน้ำ
13. เหตุใดตามหลักการทำเกษตรทฤษฎีใหม่จึงต้องขุดบ่อ 3 ไร่ ลึก 4 เมตร
- จะได้ลงตัวกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ
 - ขนาดบ่อเพียงพอต่อการทำกสิกรรม
 - เป็นขนาดบ่อที่เหมาะสมแก่การเลี้ยงปลา
 - เป็นบ่อที่มีขนาดเหมาะสมกับพื้นที่แล้ว
14. หลักการในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นจะต้องปฏิบัติให้ครบกี่ขั้นตอน จึงจะเป็นทฤษฎีใหม่ที่สมบูรณ์ตามที่พระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้แก่เกษตรกร
- 1 ขั้นตอน
 - 2 ขั้นตอน
 - 3 ขั้นตอน
 - 4 ขั้นตอน
15. ตามหลักทฤษฎีใหม่ ควรมีพื้นที่ปลูกข้าว คิดเป็นร้อยละเท่าใดของพื้นที่ทั้งหมด
- ร้อยละ 10
 - ร้อยละ 20
 - ร้อยละ 30
 - ร้อยละ 40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลยแบบทดสอบประเมินความเข้าใจหลังขมวิดีทัศน์เรื่องเกษตรแบบทฤษฎีใหม่

1. ค	2. ง	3. ก	4. ค
5. ก	6. ก	7. ง	8. ง
9. ข	10. ค	11. ค	12. ข
13. ข	14. ค	15. ค	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินวัดความพึงพอใจในการชมวีดิทัศน์ของเกษตรกร
เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นว่าเหมาะสม

หัวข้อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. เนื้อหาที่น่าสนใจ					
2. รูปแบบการนำเสนอ					
3. สีสรรความชัดเจนของภาพ					
4. ภาพสื่อความหมายได้ถูกต้อง ชัดเจน					
5. เสียงบรรยายชัดเจน เข้าใจง่าย					
6. คนตรีประกอบเหมาะสม					
7. ตัวอย่างที่นำเสนอสอดคล้อง กับเนื้อหา					
8. เวลารับชมเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง การติดตามผลสัมฤทธิ์ในการชมนวัตกรรม เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ชื่อ..... สกุล.....

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ท่านมีพื้นที่ทำการเกษตรกี่ไร่.....ไร่

พื้นที่ของท่านทำการเกษตรแบบใด (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- () ทำนา
- () ปลูกผัก
- () ทำสวน
- () ทำไร่
- () อื่น ๆ.....

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของเกษตรกรหลังจากชมนวัตกรรมเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่

1. หลังจากชมนวัตกรรมท่านมีความสนใจที่จะทำเกษตรทฤษฎีใหม่หรือไม่

- () สนใจ
- เพราะ.....

- () ไม่สนใจ
- เพราะ.....

2. ท่านคิดว่าหลักการในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มีประโยชน์ และสามารถแก้ปัญหาในการทำการเกษตรของท่านได้หรือไม่

- () ช่วยได้และมีประโยชน์ เช่น.....
- () ช่วยไม่ได้และไม่มีประโยชน์

3. ปัจจุบันในพื้นที่ของท่านได้นำเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้หรือไม่

- () นำมาปรับใช้ เช่น.....
- () ไม่นำมาปรับใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ท่านคิดว่าท่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการชมวิดีโอเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ไปใช้ได้หรือไม่

- () นำไปใช้ได้ เช่น.....
- () นำไปใช้ได้บ้างบางส่วน เช่น.....
- () นำไปใช้ไม่ได้เลย

5. ท่านคิดว่าเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ชมจากวิดีโอ สามารถนำไปใช้ในพื้นที่เกษตรของท่านได้หรือไม่

- () ได้
เพราะ.....
- () ไม่ได้
เพราะ.....

6. วิดีทัศน์เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มีประโยชน์แก่ท่านหรือไม่

- () มี
เช่น.....
- () ไม่มี
เพราะ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิทัศน์เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

รายการ : วิทัศน์ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่ ความยาว 17 นาที

วัตถุประสงค์ : เพื่อใช้เป็นที่ประกอบการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องไป

ผู้เขียนบท : คเชนทร์ วรฤทธิ และฮาฟิซา เมาะมิง

ลำดับ	ลักษณะภาพ	คำบรรยาย
1	ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร เสนอ วิทัศน์ประกอบการส่งเสริม และเผยแพร่ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่	ดนตรี
2	พระเจ้าอยู่หัว	ตลอดระยะเวลา 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราช
3	รถพระที่นั่ง	พระองค์ทรงเสด็จ ไปทั่วทุกถิ่นทุรกันดาร
4	พระเจ้าอยู่หัวทรงเยี่ยมราษฎร	เพื่อเยี่ยมเยือนพสกนิกร ความทุกข์ยากของอาณา ประชาราษฎร์ ได้ประจักษ์ต่อเบื้องพระพักตร์ หนึ่งใน ปัญหาที่ทรงพบคือ
5	สภาพพื้นที่แห้งแล้งต้นไม้ที่ แห้งแล้ง และแหล่งน้ำธรรมชาติ	ปัญหาความแห้งแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของการทำ การเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรกว่า 70% อยู่นอกเขตชลประทาน ต้องอาศัยน้ำฝน และแหล่ง น้ำธรรมชาติในการเพาะปลูก เช่น น้ำจากแม่น้ำลำ ธารต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ลักษณะภาพ	คำบรรยาย
6	พระเจ้าอยู่หัวปฏิบัติพระราชกรณียกิจ 1	ด้วยนำพระทัยห่วงใยราษฎร พระองค์ทรงตรากตรำพระวรกาย ปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในการช่วยเหลือราษฎร
7	พระเจ้าอยู่หัวปฏิบัติพระราชกรณียกิจ 2	หนึ่งในแนวทางที่พระองค์ทรงคิดค้นขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร เรียกว่า
8	กราฟฟิค ทฤษฎีใหม่ ซ้อนภาพแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่	เกษตรทฤษฎีใหม่
9	พื้นที่ปลูกพืชที่มีสระน้ำอยู่ด้วยแล้ว PAN ไปหยุดที่การปลูกพืช	(เปลี่ยนทำนอง) เกษตรทฤษฎีใหม่เป็นหลักในการจัดการน้ำ และที่ดิน เพื่อสนับสนุนการเกษตร ในเขตพื้นที่แห้งแล้ง ซึ่งอาศัยแต่เพียงน้ำฝน และแหล่งน้ำธรรมชาติในการทำการเกษตร
10	กราฟฟิคแสดงการแบ่งพื้นที่	โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ พื้นที่นา 30 % พื้นที่ปลูกพืชสวนและพืชไร่ 30 % พื้นที่สระน้ำ 30 % ที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ อีก 10 %
11	วัดมงคลชัยพัฒนาและป้ายโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	วัดมงคลชัยพัฒนา จังหวัดสระบุรี เป็นสถานที่แรกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ศึกษาวิธีการจัดการน้ำ และที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
12	ครอบครัวเกษตรกรกำลังเก็บข้าวโพด แปลงข้าวโพด	จากข้อมูลพื้นฐานที่ว่า ครอบครัวเกษตรกรชาวไทยส่วนใหญ่ มีสมาชิกประมาณ 5-6 คน มีพื้นที่ทำกินประมาณ 15 ไร่ ทั้งยังอยู่นอกเขตชลประทานเป็นส่วนใหญ่ พระองค์ทรงคิดว่า ทำอย่างไรพื้นที่ 15 ไร่ นี้ จึงจะทำให้ทุกคน มีอยู่มีกินอย่างพอเพียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ลักษณะภาพ	คำบรรยาย
13	แปลงผัก พืชไร่ ไม้ผล	นอกจากข้าวแล้ว ควรมีพืชผักให้เก็บกินและขายเป็นรายวัน มีพืชไร่สำหรับขายเป็นรายสัปดาห์ ส่วนไม้ผลก็เป็นรายได้ระยะยาว
14	เกษตรกรกำลังรดน้ำมะละกอ และกราฟฟิค 30 %	พืชผลทั้งหมดนี้ หากมีแรงงานเพียง 2-3 คน ก็ สามารถทำได้ ในพื้นที่ 5 ไร่ และนี่คือ พื้นที่ 30 % ใน ส่วนที่สอง
15	เกษตรกรกำลังให้น้ำข้าวโพด cut การให้น้ำต้น ไม้	ข้าวและพืชผลทั้งหมดนี้ จะงอกงามขึ้นมาได้ก็ขึ้นอยู่กับ แรงที่ไหลลงไป และต้องมีน้ำสำหรับหล่อเลี้ยง เพื่อ การเจริญเติบโต
16	การปล่อยน้ำเข้าบ่อ DS บ่อน้ำ	ปริมาณน้ำเท่าไรจึงจะเพียงพอ ตลอด 300 วันที่ฝนไม่ ตก และจากข้อมูลที่ว่า พื้นที่กสิกรรม 1 ไร่ ต้องการ น้ำ 1,000 ลูกบาศก์เมตร ทำให้ทราบปริมาณของบ่อ ว่าควรเป็นเท่าใด
17	กราฟฟิค	ถ้าปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกพืชสวนและพืชไร่ 5 ไร่ รวมทั้ง หมด 10 ไร่ จะต้องมีน้ำ 10,000 ลูกบาศก์เมตร จึงจะ พอเพียง
18	กราฟฟิค	และนี่เป็นที่มา ของขนาดบ่อ 3 ไร่ ลึก 4 เมตร หรือ 30 % ในส่วนที่สาม
19	กราฟฟิคซ้อนภาพบ้านและพื้นที่บริการต่าง ๆ	ส่วนที่เหลืออีก 10 % สูดถ่าย เป็นที่อยู่อาศัยของ ครอบครัว และพื้นที่บริการต่าง ๆ เช่น ถนน คอก สัตว์ ทุ่งข้าว คันดิน และอื่น ๆ
20	สภาพบ่อที่แห้ง	แต่อย่างไรก็ตาม เกษตรกรมักจะพบกับปัญหาหลาย ประการ เช่น น้ำซึม หรือระเหยจากบ่อน้ำที่ขุดไว้ มากเกินไป ทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอไว้ใช้ในฤดู แล้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ลักษณะภาพ	คำบรรยาย
21	กราฟฟิคและภาพเกษตรกรกำลังทำงาน	จากหลักการแบ่งพื้นที่ดังกล่าว เป็นทฤษฎีใหม่ในขั้นที่ 1 และเมื่อเกษตรกรปฏิบัติจนได้ผลแล้ว ก็สามารถทำการเกษตร จนเลี้ยงตัวเองได้ในขั้นที่ประหยัดและมีข้าวสำหรับบริโภคตลอดปีในหนึ่งคร้วเรือนแล้ว ก็ควรจะเริ่มทำ
22	กราฟฟิค	ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 ต่อไป
23	กลุ่มเกษตรกร cut การทำงานของกลุ่ม	ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 คือ ให้มีการรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือสหกรณ์ ร่วมแรง ร่วมใจ ดำเนินการในด้านต่าง ๆ เช่น การร่วมมือกันในการจัดหาพันธุ์พืช ปลูก หรืออาจจะรวมตัวกันเพื่อขายผลผลิต เมื่อดำเนินการขั้นที่สองแล้ว เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกร ควรพัฒนาก้าวไปสู่
24	กราฟฟิค	ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3
25	เกษตรกรกำลังติดต่อกับธนาคาร	ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 คือ ติดต่อประสานงานเพื่อจัดหาทุน หรือแหล่งเงิน เพื่อมาช่วยในการลงทุน และพัฒนาคุณภาพชีวิต
26	กราฟฟิค และพื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่	อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ในการแบ่งพื้นที่ทำนา 30% พื้นที่ปลูกพืชไร่และพืชสวน 30% พื้นที่สระน้ำ 30% และพื้นที่ใช้สอยอื่น ๆ อีก 10% ไม่ได้ตายตัวเลยทีเดียว แต่เกษตรกรควรจะต้องให้เข้ากับสภาพพื้นที่ของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ลักษณะภาพ	คำบรรยาย
27	ภาพโดยรวมของแปลงเกษตร ทฤษฎีใหม่	การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ไม่ได้จำกัดเฉพาะพื้นที่ที่ แห้งแล้งเท่านั้น แต่สามารถปรับเปลี่ยนมาประยุกต์ใช้ ในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำเพียงพอได้
28	สระน้ำ นา พืชแบบผสมผสาน	แต่หลักสำคัญก็คือ ต้องมีพื้นที่สระน้ำ พื้นที่นา และ มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน ถ้าขาดอย่างหนึ่งอย่าง ใดไปก็ไม่ถือว่าเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่
29	ภาพการสัมภาษณ์เกษตรกร และ พื้นที่ทำการเกษตรของ เกษตรกร	การสัมภาษณ์เกษตรกรที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 2 ราย ในสภาพพื้นที่ที่มีน้ำเพียงพอซึ่งจะสัมภาษณ์ในหัว ข้อดังนี้ เคยทำอะไรมาก่อน เหตุผลที่มากทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ขั้นตอนในการทำ การแบ่งพื้นที่(เหตุผล) ความแตกต่างระหว่างก่อนทำและหลังทำเกษตร ทฤษฎีใหม่ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ
30	ภาพรวมสรุปเหตุการณ์ทั้งหมด	จากตัวอย่างการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร เป็นบทพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ทฤษฎีใหม่ สามารถแก้ ปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ และยังสามารถปรับใช้ได้ กับพื้นที่ทั่วไป สำคัญที่ว่า เกษตรกรต้องมีความขยัน ประหัด และรู้จักประยุกต์ใช้ ให้เข้ากับพื้นที่ของตน
31	ภาพพระเจ้าอยู่หัว และ ภาพความเป็นอยู่ที่ดีของ เกษตรกร	ด้วยพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ หัว ได้ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และยกระดับ คุณภาพชีวิต ของเกษตรกรที่ยากไร้ ให้อยู่อย่างพรม พอกิน และช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ของเกษตรกร ให้ดี ขึ้นอย่างยั่งยืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ลักษณะภาพ	คำบรรยาย
32	<p>จัดทำโดย นายคเชนทร์ วริฤทธิ์ นางสาวฮาพิชา เมะมิง</p>	<p>ดนตรี</p>
33	<p>ขอบคุณ คุณป้าสมปอง อุ่นสุวรรณ คุณสมประสงค์ มาชะวงษ์ ดร. สมศักดิ์ กุหาสวรรค์เวช อ.ถนอมนวล สีหะกุลัง ผู้อำนวยการสถานีพีชไร่พระ พุทธบาท หัวหน้าศูนย์พัฒนาโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ เขา หินซ้อน อาจารย์และเจ้าหน้าที่ภาค เทคนิคทุกท่านที่ให้ความ อนุเคราะห์ (ตราสถาบัน)</p>	<p>ดนตรี</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินวิดิทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

ชื่อผู้ประเมิน สุพจนพรณ์ จันทิมา
 ตำแหน่ง ข้าราชการชั้นต้นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สอนวิชาคณิตศาสตร์
วัด...

ในการประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน

1. การประเมินคุณภาพด้านต่างๆของวิดิทัศน์
2. การประเมินความเหมาะสมของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นว่าเหมาะสม

1. การประเมินคุณภาพด้านต่างๆของวิดิทัศน์

คุณภาพด้านต่างๆ	1 ต้องปรับปรุง	2 พอใช้	3 ปานกลาง	4 ดี	5 ดีมาก
1. รูปแบบการนำเสนอ					✓
2. การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					✓
3. ความชัดเจนของภาพ				✓	
4. การตัดต่อลำดับภาพและเทคนิคพิเศษ				✓	
5. กราฟฟิก/ตัวอักษร				✓	
6. เสียงบรรยาย					✓
7. ดนตรีประกอบ				✓	
8. เวลาในการนำเสนอ					✓

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง

1. รูปแบบการนำเสนอ ใส่ภาพประกอบแนวตั้งไว้ตลอดในภาพ และ ใส่ตัวอักษร
ทวดวิดิทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ต้นกาท. ทวีชัย
3. ความชัดเจนของภาพ ภาพเด่นชัด ครอบคลุมภาพทั้งหมดที่สนใจพร้อม
4. การตัดต่อลำดับภาพและเทคนิคพิเศษ เทคนิคพิเศษใช้ตอน ตอนจบใช้ Effect
5. กราฟฟิค/ตัวอักษร ฟอนต์ใช้ ภาพและเสียงที่นำมาทำภาพนำเสนอ
6. เสียงบรรยาย เสียงบรรยายที่ชัดเจน มีเสียงประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา
7. คนตรีประกอบ เพลงประกอบฟอนต์ ทวีชัยที่นำมาประกอบ
8. เวลาในการนำเสนอ 1 นาที

3. การประเมินความเหมาะสมของของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

ความเหมาะสม	1	2	3	4	5
	ต้องปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง					✓
2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ					✓
3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม				✓	
4. รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม				✓	
5. ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร					✓

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง

1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง เนื้อหาดีตรงตามหัวข้อที่สนใจใช้ประโยชน์ได้มาก
2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม เครื่องมือ Fades ของโปรแกรมพินท์และมิกซ์
4. รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม ตัวอักษรแบบเคลียร์ไรต์ ฟอนต์พร้อมลิขสิทธิ์ และรูปแบบภาพและภาพเคลื่อนไหวที่ทันสมัย
5. ความเหมาะสมที่จะนำสื่อไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร สามารถเห็นภาพได้ในสื่อเพื่อการเผยแพร่ได้ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง.....

3. ความชัดเจนของภาพ.....

4. การตัดต่อลำดับภาพและเทคนิคพิเศษ.....

5. กราฟฟิค/ตัวอักษร.....

6. เสียงบรรยาย.....

7. คนตรีประกอบ.....

8. เวลาในการนำเสนอ.....

3. การประเมินความเหมาะสมของของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

ความเหมาะสม	1	2	3	4	5
	ต้องปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง				✓	
2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ				✓	
3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม			✓		
4. รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม				✓	
5. ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร				✓	

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง

1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง.....

2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม.....

.....

4. รูปภาพ/กราฟฟิค/ตัวอักษรเหมาะสม.....

.....

5. ความเหมาะสมที่จะนำสื่อไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินวิดิทัศน์เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

ชื่อผู้ประเมิน ทศกมลในทร์ ดงน้อย
 ตำแหน่ง ทศกมลในทร์ ดงน้อย

ในการประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน

1. การประเมินคุณภาพด้านต่างๆของวิดิทัศน์
2. การประเมินความเหมาะสมของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นว่าเหมาะสม

1. การประเมินคุณภาพด้านต่างๆของวิดิทัศน์

คุณภาพด้านต่างๆ	1	2	3	4	5
	ต้องปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
1. รูปแบบการนำเสนอ				✓	
2. การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง				✓	
3. ความชัดเจนของภาพ			✓		
4. การตัดต่อลำดับภาพและเทคนิคพิเศษ				✓	
5. กราฟฟิค/ตัวอักษร				✓	
6. เสียงบรรยาย			✓		
7. คนตรีประกอบ			✓		
8. เวลาในการนำเสนอ				✓	

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง

1. รูปแบบการนำเสนอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดลำดับเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง.....
3. ความชัดเจนของภาพ..... ภาพของวัดดงมะตอกได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัดดงมะตอก
โรงเรียนดงมะตอก
4. การตัดต่อลำดับภาพและเทคนิคพิเศษ..... ใช้การจัดสีให้มีเรื่องราวของวัด
5. กราฟฟิก/ตัวอักษร.....
6. เสียงบรรยาย..... เสียงอ่านคำอธิบายที่มีจังหวะเป็นเสียงสูงต่ำ
7. คนตรีประกอบ.....
8. เวลาในการนำเสนอ.....

3. การประเมินความเหมาะสมของของวิดิทัศน์ในการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร

ความเหมาะสม	1	2	3	4	5
	ต้องปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง				✓	
2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ				✓	
3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม				✓	
4. รูปภาพ/กราฟฟิก/ตัวอักษรเหมาะสม			✓		
5. ความเหมาะสมที่จะนำสื่อไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร				✓	

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง

1. เนื้อหาเหมาะสม/ถูกต้อง.....
2. รูปแบบนำเสนอเหมาะสมกระชับ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เทคนิคการนำเสนอเหมาะสม.....

4. รูปภาพ/กราฟ/ฟีด/ตัวอักษรเหมาะสม สวยงามชัดเจน.....

5. ความเหมาะสมที่จะนำเสนอไปใช้เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกร.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้